

GAP

15 REVIEW 2001

**T.C. BAŞBAKANLIK
GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ
BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI**

**REPUBLIC OF TURKEY PRIME MINISTRY
SOUTHEASTERN ANATOLIA PROJECT (GAP)
REGIONAL DEVELOPMENT ADMINISTRATION**

Avrupa Birliği

Dünya Su Konseyi

Leugma'da Konservasyon

GAP review

YIL Year 9 • SAYI Number 15

MAYIS May 2001 GAP Review

**GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ
BAŞKANLIĞI ADINA SAHİBİ**

*Publisher on behalf of GAP Regional
Development Administration*

BAŞKAN President
Dr. İ. H. Olcay UNVER

Genel Yayın Yönetmeni General Editorial Director
Kaya YAŞINOK

Yazı İşleri Müdürü Managing Editor
Zeynep AKINCI

Yayın Koordinatörü Editorial Coordinator
Selda ÖZDEMİR

Editörler Editors
Zeynep ÇULHA • Emine AKIN • Şeniz KOBAL
Ashkan GÜVEN • Fusun ÖRALALP • Selin ÖZTÜRK

İngilizce Redaktör English Editorial
Wendy BILGEN

İdari Koordinatör Administrative Coordinator
Saregül ÜNLER

Bilgi İşlem Sorumlusu Data Manager
Fikret KOZDAĞ

Bölge Koordinatörü Regional Coordinator
Bülent BOZTEPE

Adres Address

Willy Brandt Sok. No: 5 Çankaya 06680 ANKARA
Tel: (009 312) 442 23 24 - 440 13 84

Fax: (009 312) 440 13 84

e-mail: gap-x@gap.gov.tr • internet : www.gap.gov.tr

Bölge Müdürlüğü Regional Directorate
Urfa Tünel Çıkış Ağzı P.K. 155 63000 ŞANLIURFA
Tel: (009 414) 314 17 50 • Fax: (009 414) 313 50 73

Grafik Tasarım & Baskı Graphic Designed & Print
Afşaroğlu Matbaası (312) 425 22 44

GAP Dergisi'ndeki yazılarda yer alan görüşler
yazarlarına aittir. Bu yazılar GAP Dergisi kaynak
gösterilmek suretiyle kullanılabilir.

Gönderilen yazılar yayınlansın veya yayınlanmasın
lade edilmez. Yayın Kurulu gönderilen yazıları
yayınlayıp yayınlamamaya ve üzerinde gerekli
düzeltmeyi yapmaya yetkilidir.

ISSN 1301-5745

İçindekiler contents

2

Birecik Barajı ve HES'te Enerji Üretimi Başladı
Birecik HPP Starts to Generate Energy

4

GAP İdaresi ile AB Arasında İşbirliği "GAP Bölgesel Kalkınma Programı"
EU Contribution to GAP: Regional Development Program

13

AB Bölgesel Kalkınma Politikaları
Regional Development Policies of EU

18

Avrupa Komisyonu Türkiye Temsilcisi Büyükelçi Karen Fogg ile Söyleşi
*Interview With Ambassador Karen Fogg, Representative of European
Commission in Turkey*

23

Bölgesel Gelişme, İstihdam ve Sosyal Politika Alt Komite Toplantısı
*Meeting of the Sub-Committee on Regional Development, Employment and
Social Policy*

24

GAP Bölgesi Kalkınma Planının Tartışıldığı Workshop Antalya'da Yapıldı
International Workshop on GAP Regional Development Plan - Antalya

28

8. Sivil Toplum Kuruluşları Sempozyumu
8th Civil Society Symposium

30

Avrupa Birliği'nde Bölge, Bölge Planlaması ve Türkiye
Regions and Regional Planning in EU and Turkey

34

Sürdürülebilir Kalkınma Konferansları
Sustainable Development Conferences

35

Büyükelçi Volkan Vural'la Röportaj
Interview with Volkan Vural, Secretary General for EU

sunuş presentation

39

Avrupa Birliği Adaylık Sürecinde Katılım Öncesi Yapısal Destek
*Structural Support and Pre-Accession Assistance in the Process of EU
Accession*

44

GAP'ta Sözcümelik Hayvancılık
Common Stock Rearing in GAP

46

Güneydoğu Anadolu'da Köy-Kent
Rural-Urban in Southeastern Anatolia

48

Birecik Barajı'ndan Etkilenen Nüfusun Yeniden Yerleşimi, İstihdam ve
Ekonomik Yatırımlar İçin Planlama ve Uygulama Projesi
*Implementation Project for the Resettlement, Employment and Economic
Investments of People Affected by Birecik Dam*

52

"Mardin'de Katılımcı Kentsel Rehabilitasyon" Projesi Başladı
Participatory Urban Rehabilitation Project in Mardin

54

Zeugma'da Konservasyon Çalışmaları Devam Ediyor
Conservation Works Continue in Zeugma

56

Tarım Haftası 2001 Etkinlikleri
Agriculture Week 2001 Activities

58

Su Dünyası
Water World

60

Dünya Su Konseyi Genel Kurulu 2. Toplantısı Marsilya'da Yapıldı
Second General Assembly Meeting of WWC Held in Marseilles

62

Dünya Su Konseyi (18-21 Mart 2001 - İstanbul)
World Water Council (18-21 March 2001 - Istanbul)

Sayın Okurlarımız

Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne adaylığı, diğer konuların yanı sıra Bölgesel Politikalarda da AB perspektifini dikkatle incelemeyi gerektiriyor. GAP Review'un bu sayısı bu yaklaşımla hazırlandı. Bu sayımızda Türkiye'nin Mustafa Kemal Atatürk tarafından çizilen modernleşme hedefinin önemli bir bileşeni olan Avrupa Birliği ilişkilerine Bölgesel Kalkınma gözlüğü ile baktık ve AB ile önümüzdeki dönemde yoğunlaşacak ilişkilerin ilk sinyalinin veren "GAP Bölgesel Kalkınma Programı"nı tanıtmayı amaçladık.

Saygılarımızla

"GAP Dergisi"

T.C. BAŞBAKANLIK GAP BÖLGE KALKINMA PROGRAMI BAŞKANLIĞI DOKÜMANIŞTIRMA MÜDÜRLÜĞÜ	
YER NO	16-B
DEMİRBAŞ NO	4935

To the Reader

Turkey's candidature to European Union deserves special emphasis on EU Regional Development policy as well as other EU policies. GAP Review's this issue is prepared with this perspective. In this issue, we try to touch on the European Union affairs, which is an important key for Turkey's modernisation objective as driven by Mustafa Kemal Atatürk, from the Regional Development point of view. We also aim to inform our readers on the GAP Regional Development Programme which is going to be implemented in the near future.

With best regards

"GAP Review"

Birecik Barajı ve HES'te, Enerji Üretimi Başladı

- Baraj ve HES, Türkiye'de Yap-İşlet-Devret Modeliyle Gerçekleştirilen "İlk" Olma Özelliğini Taşıyor

Birecik HPP Starts to Generate Energy

- The Dam & HPP is The First in Turkey in Terms of Bot Model

GAP kapsamında Şanlıurfa'nın Birecik İlçesi yakınlarında yaptırılan, Birecik Barajı ve Hidroelektrik Santrali'nde enerji üretimine başlandı. Baraj ve HES, Türkiye'de, yap-işlet-devret modeliyle gerçekleştirilen "ilk" olma özelliği de taşıyor.

Aşağı Fırat Havzası'nda Türk ve yabancı firmalardan oluşan bir konsorsiyum tarafından yap-işlet-devret modeliyle gerçekleştirilen Birecik Barajı ve HES, Fırat Nehri üzerinde Keban, Karakaya ve Atatürk Barajlarından sonra dördüncü baraj ve HES olarak enerji üretimine geçti.

Yapımına Nisan 1996 yılında başlanan ve 5.5 yılda bitirilmesi planlanan Birecik Barajı ve HES'te, planlanan süreden erken olarak 1 Kasım 1999 tarihinde su tutulmaya başlandı.

Energy production has begun at the Birecik Dam and Hydraulic Power Plant (HPP). The Dam and HPP is the first large-scale facility in Turkey materialized on Build-Operate-Transfer (BOT) model.

A consortium composed of Turkish and foreign firms constructed this dam on the lower Euphrates basin. It is the fourth dam on the Euphrates after Keban, Karakaya and Atatürk Dams.

Construction began in April 1996 and the projected duration for completion was 5.5 years. The dam was finished earlier than this and impoundment started on 1 November 1999.

The Birecik AŞ comprises Turkish, Austrian, Belgian and French firms. Two units of the Dam and HPP started to generate energy on 2 December 2000 with a ceremony attended by Deputy Prime

Birecik Barajı ve HES törenle devreye girdi.

Energy production started with the ceremony

Birecik Barajı ve HES törenle devreye girdi.

Energy production started with the ceremony

Türk, Alman, Avusturya, Belçika ve Fransız şirketlerinin bir araya gelmesiyle oluşturulan bir şirket tarafından yapımı üstlenilen baraj ve HES'in 2 ünitesinde, 2 Aralık 2000 tarihinde, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Mesut Yılmaz, Devlet Bakanları Safer Gaydalı, R. Kazım Yücelen, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Cumhuriyet Ersümer ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Yaşar Okuyan'ın da katıldığı törenle enerji üretimine başlandı.

Minister Mesut Yılmaz; State Ministers Safer Gaydalı and R. Kazım Yücelen; Energy and Natural Resources Minister Cumhuriyet Ersümer and Labor and Social Security Minister Yaşar Okuyan.

The dam has an installed capacity of 672 MW and it will generate 2 billion and 516 kWh energy a year. The total cost was 2.3 billion DM. The dam and HPP will be transferred to the Ministry of Energy and Natural resources after being operated by the company for 15 years. Other 4 units of the Dam and HPP will be gradually phased in.

Kurulu gücü 672 MW olan ve HES' te yılda 2 milyar 516 milyon kilovatsaat enerji üretilecek olan Birecik Barajı ve HES'i, 2.3 milyar Alman Markı'na mal oldu. Şirket tarafından 15 yıl işletildikten sonra Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na devredilecek olan Birecik Barajı ve HES' te diğer 4 ünite kademeli olarak devreye alınacak.

GAP İdaresi ile AB Arasında İşbirliği

"GAP Bölgesel Kalkınma Programı"

EU Contribution to GAP: Regional Development Program

GAP idaresi ile Avrupa Birliği arasında 1996'da başlayan işbirliği çalışmalarında, 2000 yılında somut bir adım atılarak, toplam bütçesi 43,5 milyon Euro tutarındaki

GAP Bölgesel Kalkınma Programı 6 Aralık 2000 tarihinde Avrupa Konseyi'nde onaylanmış ve finansman anlaşması imzalanma aşamasına gelmiştir.

1996 yılında GAP İdaresi'nce Avrupa Komisyonu Türkiye Temsilciliği'ne, entegre kalkınmanın tarımsal, sosyal, ekonomik ve fiziksel boyutlarını içeren 21 projeden oluşan bir paket sunulmuştu. Bu paketdeki projelerin sayısı Avrupa Komisyonu'ndan gelen talep üzerine aynı yılın sonbaharında 6'ya indirilmişti. MEDA Programı (1) çerçevesinde değerlendirilen bu paket, MEDA'da AB'den kaynaklanan belirsizlikler ve hedef

The cooperation between the GAP Administration and the European Union (EU) started in 1996. A concrete step was taken in 2000 and the **GAP Regional Development Program** with a total budget of 43.5 Euro was approved by the European Council on 6 December 2000. At present, the signing of a financing agreement is in the agenda. In 1996, the GAP Administration presented the EC Representation in Turkey a package consisting of 21 projects on the agricultural, social, economic and physical dimensions of integrated development. The number of projects in this package was reduced to 6 in the fall of the same year upon the request of the European Commission. This package, which was evaluated in the context of the MEDA Program (1) could not be

(1) **MEDA:** AB'nin Akdeniz Havzasındaki bölgesel bütünsel politikasının bir uzantısı olan ve 1995'te kabul edilen Barcelona Bildirgesi ile kurulan Avrupa-Akdeniz Ortaklığı'nın mali aracı. AB ile Akdenizli Ortakları arasındaki mali işbirliği için 1995-99 yılları için Avrupa Komisyonu bütçesinden 4,6 milyon euro ayrılmıştır. Bu meblağın 3,4 milyon eurosu, Ortaklığın başlıca mali aracı olan MEDA I Programı çerçevesinde tahhüt edilmiştir. MEDA I Programı'ndan yararlanmak üzere hem ulusal hem de bölgesel programlar geliştirilmiştir. Avrupa Komisyonu'ndan sağlanan bu hibeler, Avrupa Yatırım Bankası'nın Ortaklık kapsamında sağladığı uzun vadeli kredilerle de (1997-2000 arası dönemde ortaklığa 2,3 milyon euro ayrılmıştır) desteklenmiştir. AYB'nin, MEDA II kapsamında Avrupa-Akdeniz Ortaklığına ayırdığı kredi tutarı, 6,245 milyar euro'dur. Ortaklığa 15 AB üyesi ülkenin yanı sıra, 12 Akdeniz ülkesi de üyedir: Cezayir, Türkiye, Mısır, Malta, Tunus, Filistin Yönetimi, Lübnan, Ürdün, İsrail, Fas, Kıbrıs, Suriye.

(1) **MEDA:** The financial instrument of Europe-Mediterranean Partnership, which is an extension of the EU policy for regional integration in the Mediterranean Basin as established with the Barcelona Declaration adopted in 1995. For financial cooperation between the EU and its Mediterranean partners, 4.6 million Euro was allocated for the years 1995-99 from the budget of the European Commission, 3.4 million Euro of this total is committed in the context of MEDA I Program as the primary financial instrument of Partnership. There are both national and regional program developed to benefit from the Program MEDA I. These grants by the EC were also supplemented by long-term loans extended by the European Investment Bank (2.3 million Euro for the period 1997-2000). The amount of MEDA II credit allocated by the EIB to the European-Mediterranean Partnership is 6.245 billion Euros. The Partnership, other than the present members of the EU, includes 12 Mediterranean countries: Algeria, Turkey, Egypt, Malta, Tunisia, Palestinian Administration, Lebanon, Jordan, Israel, Morocco, Cyprus and Syria.

değişiklikleri sonucu uygulamaya geçirilememiştir. Daha sonra GAP İdaresi tarafından rafine edilerek üç ana bileşende formüle edilen paket, 1999 yılında tekrar başlatılan işbirliği görüşmeleri sonucu AB'nin karar organı olan Avrupa Konseyi'nde kabul edilmiştir. "GAP Bölgesel Kalkınma Programı"nın bütçesi, AB bütçesinin Türkiye ve diğer AB adayı 12 ülkenin (2) adaylık sürecindeki hazırlıklarına dönük 7. Başlığı altında yer almaktadır.

GAP'ın yararlandırılacağı Programın, Güneydoğuda yaşayan nüfusun ekonomik ve sosyal koşullarını iyileştirmesi hedeflenmektedir. Programın sürdürülebilir ekonomik kalkınma, bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılması, üretici kapasitenin geliştirilmesi ve istihdamın artırılması gibi ulusal program hedeflerini desteklemesi öngörülmektedir. Program, yerel KOBİlerin desteklenerek yeni işler yaratılmasını ve istihdam olanaklarının artırılmasını; kırsal nüfus için gelir getirici etkinliklerin desteklenmesini; önemli kültürel miras alanlarının renovasyon ve restorasyonunu ve kültürel ve turistik potansiyellerinin güçlendirilmesini; Bölgenin çevre koşullarının geliştirilmesini amaçlamaktadır. Programın üç bileşeni olacaktır:

carried out because of uncertainties and target changes originating from the EU. The package was then refined and formulated in three main components by the GAP Administration. After negotiations which re-started in 1999, the new package was accepted by the European Council. The budget of the GAP Regional Development Program appears under heading 7 of the EU budget which is related to the pre-accession preparations of 12 EU candidates. (2)

It is envisaged that the utilization of these funds by the GAP will help people living in Southeastern Anatolia improve their economic and social conditions. The program will support such targets of the national program as sustainable economic development, reduction of regional disparities in development, improvement of productive capacities and employment generation. Further aims of the program include employment creation through the support of local SMEs (Small and Medium Enterprises), promotion of income generating activities for rural communities, renovation and restoration of important cultural sites and promotion of their tourism potential and improvement of environmental conditions in the region. The program has three components:

(2) Bulgaristan, Kıbrıs, Çek Cumhuriyeti, Estonya, Malta, Litvanya, Latviya, Slovenya, Slovakya, Macaristan, Polonya, Romanya.

(2) Bulgaria, Cyprus, Czech Republic, Estonia, Malta, Latvia, Slovenia, Slovakia, Hungary, Poland and Romania.

Gelir Getirici etkinlikler ve tarımda modernleşme AB kırsal kalkınma politikasının önemli alt başlıkları...

Income generating activities and modernisation of agriculture are important aspects of EU rural development policy...

- **KOBİ Bileşeni:** Bu bileşen çerçevesinde, Bölgedeki 5 Girişimci Destekleme Merkezinin(GİDEM) yönetimi; GİDEM personelinin eğitimi; yerel iş çevrelerine ve potansiyel yatırımcılara destek hizmetleri verilmesi; erişimi güç yörelerde etkinliklerde bulunulması; potansiyel girişimcilere enformasyon hizmeti verilmesi; ekonomik etkinliklerde çevre duyarlılığı yaratılması konusunda çalışmalar yapılması; kadınların formal ekonomiye katılımının ve danışmanlık hizmetlerine ulaşımının önemini vurgulayan çalışmalar yapılması hedeflenmektedir.
- **Kırsal Kalkınma Bileşeni:** Bu bileşen çerçevesinde, kuru ve sulı tarım ve tarım dışı alanlarda gelir getirici etkinliklerin desteklenmesi, eğitim hizmeti verilmesi; gelir getirici etkinliklerde küçük kredi kullanımının teşviki hedeflenmektedir.
- **Kültürel Mirasın Korunması ve Geliştirilmesi Bileşeni:** Bu bileşen çerçevesinde, kültürel sit alanı restorasyonu ve kültür turizmi geliştirilmesi gibi bağlı etkinliklerin desteklenmesi için bir Kültü-
- **SME Component.** *Relevant activities include: Management of 5 GAP-GIDEMs in the region; training of GIDEM personnel; support services to local business concerns and potential investors; activities in areas with difficult access; information services to potential entrepreneurs; enhancement of environmental awareness in economic activities; integration of women to formal economic activities and their access to consulting services.*
- **Rural Development Component.** *Support to income generating activities in both irrigated and dry farming areas; relevant training services; and encouragement of micro credit utilization in income generating activities.*
- **Protection and Promotion of Cultural Heritage.** *This component envisages the establishment of a Cultural Heritage Fund to support activities related to the restoration of heritage sites and promotion of tourism. Also*

rel Miras Fonu oluşturulması; restorasyon ve renovasyon çalışmaları alanında eğitim hizmeti verilmesi; kültürel sit alanlarına ilişkin enformasyon, eğitim ve iletişim materyalleri geliştirilmesi amacıyla yerel kuruluşların desteklenmesi hedeflenmektedir.

KÜÇÜK VE ORTA BÜYÜKLÜKTE İŞLETME BİLEŞENİ:

GAP Bölgesi, KOBİ gelişimi alanında birtakım kısıtlarla karşı karşıyadır. Bunlar arasında yerel piyasaların sınırlılığı, girişimcilik ve sermaye birikimi yetersizliği, iş çevrelerinin bölgesel ve yerel kuruluşlarının bulunmaması, yönetsel ve teknik becerilerin yetersizliği, yatırım özendiricileri yetersizliği ve altyapı eksiklikleri bulunmaktadır. Kredi ve sermaye edinim imkânlarına erişim, sıkı kefalet yükümlülükleri yüzünden sınırlanmaktadır.

included are relevant training services for restoration and renovation works; development of information, training and communication materials on cultural heritage sites; and support to local organizations working along these lines.

SMALL AND MEDIUM ENTERPRISE COMPONENT

The GAP Region faces some restraints in terms of the development of SMEs. Limited nature of local markets, inadequacy of entrepreneurial motives and capital accumulation, absence of the local and regional branches of big business concerns, lack of adequate technical and managerial skills and other deficiencies in investment incentives and infrastructure are some among these restraints. Access to credit and capital acquisition is rather restricted due to rigid collateral requirements.

GAP İdaresi, Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (TOBB), Küçük ve Orta Sanayii Geliştirme İdaresi (KOSGEB) ve Türkiye Kalkınma Bankası (TKB) ile işbirliği halinde ve ayrıca UNDP'nin de desteğini alarak, yerel KOBİ'ler ve bölgede faal olmayı düşünen yatırımcılar için GAP-GİDEMler aracılığıyla enformasyon ve danışmanlık hizmetleri vermektedir. GAP-GİDEM, ilk planda danışmanlık ve enformasyon hizmetleri sunarak, bu arada başvuranları gerekiyorsa başka mercilere göndererek, bir ilk başvuru kurumu konumunda adem-i merkezi bir rol üstlenmektedir.

İyi işleyen bu destek merkezlerinin oluşturduğu ağı Türkiye koşullarında kendine özgü bir nitelik taşıdığından GAP Bölgesel Kalkınma Programı bu hizmetin coğrafi kapsamının genişletilmesine ve verilen hizmetlerin daha da derinleştirilmesine yardımcı olacaktır. Bunun yolu merkezlerdeki insan kaynaklarının geliştirilmesi ve çalışanlara eğitim verilmesidir. Bu merkezlerde çalışanlara, yerel KOBİ'lere, bu arada Türkiye'nin başka

The GAP Administration provides information and consulting services to local SMEs and potential entrepreneurs through GAP-GİDEM. In this activity, the GAP Administration cooperates with the Union of the Chambers of Industry and Commerce (TOBB) Small and Medium Enterprise Development Administration (KOSGEB) and the Development Bank of Turkey (TKB) and also enjoys the support of UNDP. The GAP-GİDEM undertakes a decentralized role as a first point of reference for information and consulting services where applicants are referred to other units if necessary.

Since this network of well functioning support centers has a unique character, the GAP Regional Development Program will help enlarge the geographical coverage and deepen the nature of such services. What is needed to do this is the development of human resources at these centers through training. In other words, the personnel of these centers will be given training so as to enable

bölgelerinden ve yabancı ülkelerden yatırımcılara danışmanlık, bilgilendirme ve eğitim hizmetleri sunabilmeleri için eğitim verilecektir.

Programın Küçük ve Mikro İşletme Bileşeni UNDP-Türkiye tarafından uygulanacaktır.

KIRSAL KALKINMA VE MİKRO KREDİ BİLEŞENİ (KKMK)

Kırsal Kalkınma ve Mikro Kredi Bileşeni, Türkiye Kalkınma Vakfı (TKV) tarafından uygulanacaktır. TKV, gelir getirci etkinliklerin ve yayım - danışmanlık hizmetlerinin coğrafi kapsamını genişletecek, ürünlerin işlenmesini sağlayıp kırsal pazarlama olanaklarını artırarak, kredi temini edecek ve GAP Bölgesi'nde çevre duyarlılığını geliştirecektir.

KKMK bileşeni başlıca aşağıdaki etkinlikleri içerecektir:

- Yoksul kesimlere yönelik özel ve yenilikçi gelir getirci etkinliklerden halen sürmekte olanların geliştirilmesi ve bu alanda yeni girişimlerin belirlenerek tanıtılması;
- Potansiyel yerel girişimler ve önerilerin desteklenmesi ve geliştirilmesi iki ana grupta ele alınabilir: Tarım alanının dışında ve tarımla ilgili olmayan ek etkinliklerle birlikte doğal yağışa ve sulamaya dayanan aşağıda sıralanan tarımsal etkinlikler:
  - ✓ Doğal yağışa dayananlar; arıcılık, hayvancılık (haneler için geçimlik küçük ve büyük baş hayvancılık), meyvecilik (dut, fıstık ve badem), bağcılık
  - ✓ Sulamalı tarım: ikinci ürün mısır, soya, yem bitkileri, taze ot, serada sebzecilik, açık alanda sebzecilik, buğday, arpa vb.
  - ✓ Tarla dışı: süt işleme ve peynircilik, besicilik, vb.
  - ✓ Tarımla ilgili olmayan: hali ve kilim dokumacılığı, evde konservecilik, vb.
- Gereksinimlerin değerlendirilmesi, TKV'nin merkez ve saha personelinin eğitilmesine başlanması
- Katılımcıların gereksinimlerinin belirlenmesi ve eğitimlerine başlanması
- Konuların özelliklerine ilişkin eğitim materyallerinin hazırlanması

them to give better information and consulting services to local SMEs and investors both from other parts of Turkey and foreign countries.

The Small and Micro Credit Component of the Program will be executed by UNDP-Turkey.

RURAL DEVELOPMENT AND MICRO CREDIT COMPONENT

The Rural Development and Micro Credit Component (RDMC) of the program will be implemented by the Development Foundation of Turkey (TKV). TKV will enlarge the geographical coverage of income generating activities and extension-consulting services, ensure the processing and marketing of agricultural products, provide credit and enhance environmental awareness in the GAP Region.

The RDMC component will mainly comprise the following activities:

- Further development of already ongoing specific income generating activities for the poor and introduction of new activities along the same line;
- Support to and development of potential new initiatives can be considered in two main groups: Supplementary non-agricultural activities and the following agricultural activities which depend on rain-fed or irrigated farming:
  - ✓ Rain-fed: beekeeping, stockbreeding (subsistence large and small head stockbreeding for households), fruit culture (mulberry, ground nuts and almond), viticulture;
  - ✓ Irrigated: second crop corn, soybeans, fodder crops, green hay, greenhouse vegetable culture, open field vegetable culture, wheat, barley, etc.;
  - ✓ Out of farm: milk processing, cheese production, fattening, etc.;
  - ✓ Non-agricultural: carpet and kilim production, canned for making at home, etc.

- Katılımcıların sürdürülebilir doğal kaynak yönetimi konusundaki eğitimleri için gerekli hazırlıkları
- Konu uzmanları tarafından teknik yardım sağlanması
- Kırsal işletmelere temel girdilerin sağlanması işinin örgütlenmesi
- Kadınlara kredi bağlamında kadınlarda bu olanak için gerekli özelliklere ilişkin bilinç oluşturulması
- Medya desteğiyle katılımcılarda toplumsal cinsiyet konusunda bilinç ve duyarlılık geliştirme kampanyası
- Çiftçi ürünlerinin çiftlik kapısından rafa kadar uzanan biçimde dikey entegrasyonunun sağlanması
- Bunların ötesindeki ürün işleme birimlerinin belirlenmesinde, oluşturulmasında ve sürdürülmesinde yardım
- Gelir getirici etkinlikler için mikro kredinin zamanında sağlanması
- Özel bağlamlı pilot projeler: damlamalı sulamada eğitim; köylerine dönen seçilmiş kişilere Gelir Getirici Etkinlik desteği
- Model yaygınlaştırma ve yineleme.

KÜLTÜREL MİRASI GELİŞTİRME BİLEŞENİ (KMG)

GAP Bölgesi, olağanüstü zengin bir kültür mirasına sahiptir. İnsanlık tarihinin ilk dönemlerine ait kalıntılar ve çağlar boyu birikmiş kültürel çeşitlilikler, bu bölgeyi Türkiye'nin kendine özgü bir bölgesi haline getirmektedir. Kültür Bakanlığı, kültürel mirasın korunması ve belgelenmesi çalışmalarını sürdürmektedir; ne var ki, Bakanlığın kaynakları sınırlıdır ve bu nedenle çalışmalar yavaş ilerlemektedir.

Bölgedeki tarihsel anıtların durumu genellikle iyi değildir. Bölgede çok sayıda tarihsel anıt ve arkeolojik sit alanı vardır; ancak bunlardan pek azı gerektiği biçimde korunabilmektedir. Onarım ve bakım çalışmaları, çoğu kez İl Özel İdareleri ile işbirliği halinde olmak üzere Kültür Bakanlığı'nın sorumluluğundadır. Ancak, bu çalışmalar için ayrılan kaynaklar o kadar sınırlıdır ki, koruma çalışmaları gerek nitel gerek nicel açıdan yetersiz kalmaktadır. Bu arada Vakıflar Genel Müdürlü-

- Needs assessment, training of the central and field personnel of TKV;
- Needs assessment for participants and their training;
- Preparation of subject specific training materials;
- Preparations for the training of participants on the sustainable management of natural resources;
- Provision of technical support by subject specialists;
- Organization of input provision to rural enterprises;
- Awareness building among women for eligibility for rural credit;
- Campaign, with the help of the media to build awareness among participants on gender issues;
- Vertical integration of farm products from farm to store shelves;
- Assistance to the identification, formation and maintenance of other processing units;
- Timely provision of micro credit for income generating activities;
- Pilot projects of specific context: training in drip irrigation; Income Generating Activities support to those returning back to their villages;
- Model dissemination and replication.

CULTURAL HERITAGE COMPONENT

The GAP Region has an extraordinarily rich cultural heritage. Remains dating back to the earliest phases of human history and cultural traits accumulated over centuries give this Region a unique character in Turkey. The Ministry of Culture is presently conducting activities for the protection and documentation of this heritage. However, the resources of the Ministry are limited and this causes activities progress rather slowly.

Historical monuments and structures in the region are generally in bad conditions. There are many archaeological and historical sites in the Region, but only few of them can be properly protected.

Zeugma'da kurtarma çalışmaları

Rescue Work in Zeugma

ğü de kendi yıllık programları çerçevesinde ve Bölge Müdürlüğü eliyle onarım ve restorasyon çalışmaları yürütmektedir. Bölgedeki herhangi bir yetkili tarafından hazırlanan, kültürel mirasın korunmasına yönelik kapsamlı bir plan yoktur.

Kültürel Miras Bileşenin başlıca hedef grubu, GAP bölgesindeki nüfus, yerel kültürel varlıkların korunmasından ve güvende tutulmasından sorumlu yerel yönetimler ve valilikler ile nihayet kültürel mirasın korunmasından ve geliştirilmesinden resmen sorumlu kuruluş olarak Kültür Bakanlığı'dır.

Programdan Beklenen Sonuçlar

Programın sonucunda:

- Bölgedeki 5 KMI merkezinin faaliyetlerinin sürmesi; aralarında bir iletişim ağı oluşması; merkezlerde eğitim görmüş profesyonellerin hizmet vermesi; potansiyel Türk ve yabancı yatırımcılarla yeni işlemlere, yöredeki iş çevrelerine danışmanlık ve des-

Maintenance and restoration works are mostly under the responsibility of the Ministry of Culture, which cooperates with Provincial Private Administrations. Yet, resources allocated for these purposes are so limited that protection measures remain far from being satisfactory in both qualitative and quantitative terms. Meanwhile, the General Directorate of Foundations carries out maintenance and restoration works via its Regional Directorate along with its own annual programs. For the time being there is no detailed and authorized plan for the protection of cultural heritage.

The primary target group of the Cultural Heritage Component consists of people living in the GAP Region, local governments and provincial governorates that are responsible for protecting and preserving such assets and finally the Ministry of Culture that is officially responsible for all related activities.

Outcomes Expected from the Program

- Sustenance of the activities of 5 SME centers in the Region; formation of a communication network among these centers; service extension by trained professionals; support and information services to national and foreign investors, new enterprises and business circles in the Region; service coverage of remote areas; enhanced level of awareness on the environmental aspects of economic activities;

Eros mozaiği

Eros riding a dolphin

tek hizmetleri verilmesi; ücra yörelere hizmet götürülmesi; ekonomik etkinliklerin çevresel yönleri konusunda bilinç ve duyarlılık düzeyinin artması;

- Gelir getirici nitelikte, doğal yağışa bağlı, sulamaya dayanan, tarla dışı ve tarlaya bağımlı olmayan etkinliklerin benimsenmesi ve yaygınlaşması; yararlanıcılara eğitim ve teknik yardım sunulması; gelir getirici etkinliklerin yaygınlaşabilmesi için küçük ölçekli kredilerin devreye sokulması; çevre bilincinin gelişmesi (özellikle tuzlanma ve kimyasal gübre kullanımının zararlı etkileri konusunda);
- Restorasyon ve yenileme işlerinde beceri artırmaya yönelik eğitim; kültürel miras merkezlerinin kültürel ve turistik potansiyelinin artırılmasına yönelik enformasyon, eğitim ve iletişim materyallerini hazırlayacak yerel kuruluşların eğitilmesi; sit alanlarının restorasyonunu ve kültürel turizmin gelişimi gibi etkinlikleri desteklemek üzere bir kültür mirası fonu oluşturulması hedeflenmektedir.

Programın süresi 60 ay olarak öngörülmektedir. GAP İdaresi programın yararlanıcısı olacaktır. Finansman anlaşması GAP İdaresi ve ulusal koordinatör olacak olan Hazine Müsteşarlığı ile imzalanacaktır. Avrupa Komisyonu, bu program için bağımsız değerlendirme ve denetim dışındaki tüm sözleşme yetkilerini GAP İdaresi'ne devredecektir.

- *Adoption and further spread of income generating activities including rain-fed or irrigated farming and non-agricultural or out-of-farm endeavors; training and technical assistance to beneficiaries; phasing in micro credit for the spread of income generating activities; and higher level of awareness on environmental issues (i.e. especially on insalination and impacts of the use of chemical fertilizers);*
- *Skill training relevant for restoration and renovation works; training of local organizations which will develop information, training and communication materials to enhance the tourism potential of cultural heritage centers; and formation of a cultural heritage fund to support activities related to the restoration of sites and development of tourism.*

The duration of the program is 60 months. The GAP Administration is the beneficiary of the program. The financing agreement will be acted between the GAP Administration and the Undersecretary of Treasury as the National Coordinator. The European Commission will delegate all contracting authorities, with the exception of independent auditing and monitoring, to the GAP Administration.

AB Bölgesel Kalkınma Politikaları

makale
Fusun Oralalp
GAP BkI Uzman / Expert

Regional Development Policies of EU

Helsinki Zirvesi sonrası, Türkiye Avrupa Birliği (AB) ilişkilerinin kazandığı yeni boyut, diğer alanlarda olduğu gibi, Türkiye'nin bölgesel kalkınma konularına yaklaşımında da önemli etkiler yaratacaktır.

10-11 Aralık 1999 tarihinde gerçekleştirilen Helsinki Zirvesi'nde Türkiye, diğer aday ülkelerle eşit şartlarda Avrupa Birliği'ne aday ülke olarak kabul edilmiştir. Zirve metninde, Türkiye'nin diğer aday ülkelere uygulanan kriterler çerçevesinde aday ülke olduğunun ilan edilmesinin yanı sıra, Türkiye'nin üyeliği için gerekli olan reformların gerçekleştirilmesine yönelik olarak bir Katılım Öncesi Strateji geliştirileceği de belirtilmiştir. Ayrıca, katılım sürecinde, Türkiye'nin de aday ülkelere dönük Topluluk Programlarından yararlanacağı ve AB ile diğer aday ülkeler arasında yapılacak toplantılara katılma hakkına sahip olduğu da açıklanmıştır. Türkiye, AB müktesebatının benimsenmesine ilişkin bir Ulusal Program hazırlayarak kendi uygulamalarını kesinleştirecektir.

Katılım ortaklığı stratejisinin bir unsuru olan Katılım Ortaklığı Belgesi'nde bölgesel kalkınmaya ilişkin konular Kısa Vadeli Önceliklerde Topluluk kurallarına uygun bir NUTS (*) sınıflandırmasının hazırlanması; etki-

The new dimension that the relationship between Turkey and the European Union (EU) gained in the aftermath of the Helsinki Summit will have serious repercussions on Turkey's approach to regional development issues.

At the Helsinki Summit which took place on December 10th-11th 1999, Turkey was designated as a country eligible for accession to the EU on an equal status with other eligible countries. Besides recognizing this status, the Summit Declaration also stated that a Pre-accession Strategy is to be developed for Turkey to materialize necessary reforms in order to be a full member of the Union. It was further announced that in this process Turkey is entitled to benefit from the Community Programs available to other candidate countries and to take part in meetings to be held with those countries. Turkey will give a definitive character to practices in this regard with its National Program for the adoption of the EU legislation.

In the Partnership Document, which is a part of the accession Strategy, issues relating to regional development include the preparation of a NUTS (*) classification conforming to the EU norms in terms of Short Term Priorities. Adoption of a strategy for

(*) AB'da bölgeler planlama ve teşvik yönünden I., 2. ve 3. Düzey olarak kümelere ayrılır. Bu düzeyler Birlik terminolojisinde NUTS (İstatistik için Bölge Birimleri Sistematiği-Nomenclatures des Unités Territoriales Statistiques) I, II ve III olarak adlandırılırlar. Planlama ve teşvikler NUTS'a göre yapılır.

(*) In the EU, regions are divided into groups or levels as 1st, 2nd and 3rd in terms of planning and incentives. These levels are coined in the EU terminology as NUTS (Nomenclatures des Unités Territoriales Statistiques) I, II and III. Planning and incentives are designed with respect to NUTS status.

İç bir bölgesel politikanın geliştirilmesi için bir strateji benimsenmesi, Türkiye'nin planlama sürecinde projelerin seçiminde bölgesel politika ölçütlerini kullanıma alınması olarak yer almaktadır. Bölgesel Politikalar alanındaki Uzun Vadeli Önceliklerde ise, birden çok yılı kapsayan bütçe hazırlama usulleri ve değerlendirme için izlenmesini sağlayan yapıların kurulması da dahil olmak üzere, ülke içi farklılıkların azaltılmasına yönelik ulusal bir politikanın geliştirilmesi beklentisi yer almaktadır.

Türkiye tarafından hazırlanmakta olan Ulusal Programda Türk mevzuatının Avrupa Birliği müktesebatına uyumu için mevzuatımızda yapılacak değişiklik ve yeniliklerin arasında Bölgesel Politikalar başlık olarak yer almaktadır.

Uyum çalışmaları, sadece AB mevzuatına uygun mevzuatın çıkarılmasından ibaret olmayıp, bu mevzuatın uygulamaya geçirilmesini güvence altına alacak hukuki ve idari yapıların da kapsamaktadır.

Bu yazıda konuyu tarihsel süreci içinde başından itibaren ele almak mümkün olmadığından burada sadece son gelişmeler irdelenecek ve önemli konu başlıklarına değinilmekle yetinilecektir.

AB'nin kuruluşundaki önemli güdülerden biri ülkeler ve bölgeler arasında eşit ve dengeli gelişimi sağlamaktır. AB'da bölgesel kalkınma yaklaşımının önemi genişleme stratejisi ile paralel olarak artmaktadır. AB'a üye devletler arasında olduğu kadar, üye devlet sınırları içinde de bölgesel eşitsizliklerin varlığı ve genişleme sürecinin farklı bölgesel eşitsizlikleri AB'a taşıyacak olması, bölgesel eşitsizliklerin giderilmesi çabalarının önemini artırmaktadır.

AB BÖLGESEL KALKINMA MEKANİZMALARI

AB'da ekonomik ve sosyal uyumu sağlamak için alınan önlemler doğrudan ve dolaylı mekanizmalarla hayata geçirilmektedir. Doğrudan mekanizmalar Yapısal Fonlara dayanmakta olup, AB Bölgesel Kalkınmasında esas ağırlık bu araçtadır. Dolaylı mekanizmalar ise, Avrupa Kömür Çelik Topluluğu Mekanizmaları, Avrupa Yatırım Bankası ve Yeni Topluluk Aracı gibi araçlardan oluşmaktadır.

the development of an effective regional policy and Turkey's adoption of regional policy criteria in the selection of projects within the planning process are also included. As far as Medium Term Priorities in the field of Regional Policies are concerned, Turkey is expected to develop a national policy to reduce intra-country disparities including the adoption of procedures for designing budgets for more than one year and mechanisms to ensure evaluation and monitoring.

Regional Policies appear as a heading among those amendments and revisions that have to be made in our legislation in order to ensure compliance with that of the European Union.

The process of adoption does not only consist of passing legislation in conformity with the EU legislation. It also covers the legal and administrative re-structuring required to implement this legislation.

Since it is not possible within the confines of this paper to address the issue from the outset, we suffice with taking a look at the recent developments and touch upon some important headings.

One of the primary motives for the formation of the EU is to ensure equitable and balanced development for countries and regions. The significance of a regional development approach in the EU is related to its strategy for expansion. The fact that in the EU there are inter-country as well as intra-country disparities and that the process of expansion will carry further regional disparities into the Union, adds to the importance of efforts for alleviating such disparities.

REGIONAL DEVELOPMENT MECHANISMS IN EU

In the EU, measures for ensuring economic and social coherence are implemented through direct and indirect mechanisms. Direct mechanisms rest on Structural Funds and constitute the main bulk of Regional Development in the EU. Indirect mechanisms comprise of such instruments as the European Coal and Steel Community Mechanisms, European Investment Bank and New Community Instrument.

Yapısal Fonlar: Tek Avrupa Senedi ile 1 Ocak 1989'dan itibaren "Yapısal Fonlar" başlığı altında toplanmış olan bu fonların başlıca amaçları kalkınmada yavaş ilerleyen bölgelerin ekonomik yönden uyumlaştırılmasını sağlamak; gerilemekte olan ekonomik alanları ekonomiye yeniden kazandırmak; gençlerin ve işsizlik tehdidi ile karşı karşıya olan kesimlerin iş yaşamına yeniden entegrasyonunu sağlayarak uzun dönemli işsizlikle savaşmak; sanayide üretim sistemlerindeki değişimlere işçilerin uyumunu sağlamak; tarım ve balıkçılık sektöründeki yapıları Ortak Tarım Politikası (OTP) reformu doğrultusunda uyumlaştırmak; hassas kırsal alanların ekonomik kullanımını sağlamak amacıyla alternatif faaliyetler geliştirmektir.

- **Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonu (European Regional Development Fund-ERDF):** Bölgesel Politikaya en önemli katkı, bu fonun sağladığı mali katkıdır. Fonun kurulma amacı, özellikle altyapı projeleri ve bunun yanında istihdam yaratıcı üretken yatırım projeleri ile küçük ve orta boy işletmelerin geliştirilmesidir.
- **Avrupa Sosyal Fonu (European Social Fund-ESF):** Fonun kurulmasındaki amaç, istihdam olanaklarını artırmak, çalışma koşullarını iyileştirmek, işçilerin meslek eğitimlerini sağlamak, hayat standartlarını yükseltmek ve işsizlere gelir sağlamaktır.
- **Avrupa Tarımsal Yönlendirme ve Garanti Fonu (European Agricultural Guidance and Guarantee Fund):** Kırsal kalkınmanın desteklenmesi ile tarımsal yapıların ve kırsal gelişme önlemleri

Structural Funds: The primary objectives of these funds pooled since January 1, 1989 under the Single Europe Act are to ensure the economic adaptation of slow growing countries; to re-gain to the economy those sectors in decline; to combat long term employment by integration to employment of young people and others facing the risk of unemployment; to ensure workers' adaptation to changes in the systems of production in industry; to ensure the coherence of structures in the sector of agriculture and fishing along the lines of a Common Agricultural Policy; and to develop alternative activities to make vulnerable rural areas economically attractive.

- **European Regional Development Fund – ERDF:** The most important contribution to Regional Policies is the financial support of this fund. The objective of establishing this fund was to launch infrastructure projects, support employment generating investment projects and to promote medium size enterprises.
- **European Social Fund – ESF:** The objective was to promote employment opportunities, improve working conditions, to offer vocational training to workers, raise their living standards and to generate income for the unemployed.
- **European Agricultural Guidance and Guarantee Fund:** This fund strives to support rural development and to encourage an accord between agricultural structures and measures

2000-2006 Dönemi Yapısal Fonlar

	Hedef 1	Hedef 2	Hedef 3
Çözülmesi hedeflenen sorun nedir?	Kalkınmada geri bölgeler	Yapısal kriz yaşayan bölgeler	Eğitim ve istihdam gereksinimi olan bölgeler
Yapısal Fon bütçesi %(1)	69.7 %	1.5 %	12.3 %
Hangi Fonlar?(2)	ERDF, ESF, EAGGF, FIFG	ERDF, ESF	ESF
Nüfusu kapsama oranı %	22.2 %	18 %	(geçerli değil)

(1) Geri kalan meblağ, Topluluk İnsiyatiflerine ayrılmıştır.

(2) EAGGF ve FIFG fonları Hedef 1 bölgeleri dışında bazı etkinlikleri desteklemekte de kullanılmaktadır.

nin önemünü teşvik etmeyi amaçlayan bu Fon, Yönlendirme ve Garanti olarak üzere iki ana bölümden oluşmakta ve Garanti Bölümü Yapısal Fonlar içinde yer almaktadır.

- **Balıkçılığın Yönlendirilmesi için Finansal Araç (Financial Instrument for Fisheries Guidance-FIFG):** 1993 yılında kurulan bu Fon balıkçılık sektöründeki yapısal önlemleri teşvik amaçlı olup, üye devletlerin kalkınma önlemleri doğrultusunda yapılabilecek bağışlarıdır.

Diger Araçlar

- **Avrupa Yatırım Bankası (European Investment Bank-EIB):** AB kurumsal yapısı içinde özerk bir kurum olan EIB, üyeliğin dengeli kalkınmasını hedefleyen projelere destek olmaktadır.
- **Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu Mekanizmaları (European Coal and Steel Community Funds-ECSCF):** Bu mekanizmalar aracılığıyla, kömür ve çelik sanayisinde yatırım programlarının gerçekleştirilmesi için düşük faizle kaynak sağlanmakla ve borçlanmalarda garanti verilmektedir.
- **Yeni Topluluk Aracı:** Bu araçla Topluluk üyelerinin ekonomi politikalarının birleştirilmesini hızlandıran projelere kaynak sağlanmakta; enerji ve sanayi sektörlerine, altyapı ile bölgesel kalkınma çerçevesinde işsizlikle mücadeleyle yönelik projelere kredi verilmektedir.

taken for rural development. It consists of two parts, guidance and guarantee, the latter being a part of Structural Funds.

- **Financial Instrument for Fisheries Guidance FIF-G:** Established in 1993, this fund is designed to encourage structural measures in fishing and is made up of donations from the Member States.

Other Enstruments

- **European Investment Bank – EIB:** As an autonomous institution within the EU, the EIB supports projects that target the balanced development of the Union.
- **European Coal and Steel Community Funds – ECSCF:** Through these mechanisms funds are raised at low interest rates and credit guarantee is given for the realization of investments in the coal and steel industry
- **New Community Instrument:** Through this instrument, funds are mobilized for projects that encourage the unification of the economic policies of the members and loans are extended to projects in the energy and industry sectors, infrastructure and those that combat unemployment within the framework of regional development.

Structural Funds in the Period 2000-2006

	Objective 1	Objective 2	Objective 3
<i>Problem to be solved</i>	<i>Underdeveloped regions</i>	<i>Regions facing structural crisis</i>	<i>Regions in need of education and employment</i>
<i>Structural Fund Budget % (1)</i>	69.7 %	1.5 %	12.3 %
<i>Which Funds (2)</i>	ERDF, ESF, EAGGF, FIFG	ERDF, ESF	ESF
<i>Population coverage %</i>	22.2 %	18 %	(not applicable)

(1) The balance is reserved for Community Initiatives

(2) EAGGF and FIFG funds are used, outside the regions of Objective 1, to support some other activities as well

- **Uyum Fonu (Cohesion Fund):** Maastricht Zirvesi'nde kurulması kararlaştırılan ve Edinburgh Zirvesi'nde alınan kararla yürürlüğe giren bu Fon için ilk kez 1993 yılı bütçesine ödenek konmuştur. 1992 yılında kişi başına GSYİH'sı Topluluk ortalamasının yüzde 90'ından düşük olan dört ülkenin çevreyle ve Avrupa ölçeğindeki ağırları ilgili projelerinin desteklenmesi yoluyla bu ülkelerin ekonomik ve parasal birlik hedefine hazırlanmaları hedeflenmiştir.

Bunlar dışında, Topluluk İnsani Yardım Fonu, Katılım Öncesi Yapısal Araçlar gibi bazı bölgesel kalkınma araçları da vardır.

Gündem 2000

AB'nin 21. yüzyıldaki gelişim çerçevesini çizen Gündem 2000'de, AB'nin öngördüğü genişleme ile bağlantılı olarak kalkınma düzeyleri birbirinden farklı ülkelerin yeni üyeler olarak AB içinde yer alması olasılığının, ekonomik ve toplumsal uyum ve dayanışma hedeflerini her zamankinden daha önemli hale getirdiği vurgulanmaktadır. İstihdamın artırılması, sürdürülebilir kalkınmanın ve rekabete dayalı gelişimin sağlanması Gündem 2000'de uyum politikasının ana eksenleri olarak belirlenmiştir. Buna bağlı olarak, gerek geri kalmış, gerekse yeniden yapılanma sürecindeki bölgelerde insan kaynaklarının geliştirilmesi için sürekli mali destek gerekliliği üzerinde durulmaktadır. Yapısal fonların yoğunlaştırılması, etkinleştirilmesi ve basitleştirilmesi yaklaşımı hedef bölgelerin önceden altı olan sayısının üçe indirilmesi sonucunu doğurmuştur. Bu hedeflerin ikisi bölgesel, biri de insan kaynaklarına yönelik olarak tanımlanmıştır. Hedef 1 ve 2 bölgelerinin kapsadığı nüfus şu andaki % 51 iken, uygulanacak politikalarla 2006 yılında bu oranın % 40'a düşmesi öngörülmektedir. Avrupa Birliği tarafından 1993-1999 yılları arasındaki dönem için Yapısal Fonlara ayrılan 200 milyar ECU, 2000-2006 dönemi için 260 milyar ECU'ye çıkarılmıştır. 60 milyar ECU'lük bu artışın 47 milyar ECU'lük bölümünün aday devletlere tahsis edilmesinin öngörülmüş olması ve bu meblağın katılım öncesi yapısal politikalara ayrılmış 7 milyarlık bölümünün kullanılmasına 1 Ocak 2000'de başlanmış bulunması konunun Türkiye açısından da önem arz ettiğini ve yakından izlenmesi gerektiğini göstermektedir.

- **Cohesion Fund:** The decision to establish such a fund was taken at the Maastricht Summit and the decision came into force at the Edinburgh Summit. An allocation to this fund was made first in the budget of 1993. The fund aimed at supporting European network projects of those countries whose GDPs were, in 1992, lower than 90 percent of the Community average so as to prepare these countries for the targets of economic and monetary unity.

In addition to these, there are also some regional development instruments such as Community Humanitarian Assistance Fund and Pre-accession Structural Instruments.

Agenda 2000

The Agenda 2000 which establishes the framework for the development of EU in the 21st century, states, in the context of enlargement envisioned by the Union, that the possibility of new membership to the Union by countries of different development levels makes economic and social cohesion and solidarity targets more important than ever. Enhancement of employment and a development based on sustainability and competitiveness are pinpointed as the main axis of adaptation and adjustment policies. The document consequently stresses the need for continuous financial assistance to human resources development in both underdeveloped and re-structuring regions. Considering these, EU raised the period 1993-1999 Structural Fund allocations of 200 billion ECU to 260 billion ECU for the period 2000-2006. The fact that 47 billion of this incremental 60 billion ECU is allocated to pre-accession countries and that January 1, 2000 was the starting date for the use of 7 billion ECU allocated to pre-accession structural policies, is enough to underline the importance of the issue for Turkey.

The population of objective 1 and objective 2 regions is aimed to be reduced to 40 % 2006 through the implementation of regional policies, where as percentage is 51 % now.

Avrupa Komisyonu Türkiye Temsilcisi Büyükelçi Karen Fogg ile Söyleşi

*Interview With Ambassador Karen Fogg, Representative of
European Commission to Turkey*

GAP Review Avrupa Komisyonu Türkiye Temsilcisi Büyükelçi Karen Fogg ile, AB'nin bölgesel politikaları ve Türkiye'nin konumu üzerine bir söyleşi yaptı.

- **GAP Review : Daha önceki programlarla karşılaştırıldığında, AB'nin 2000-2006 Bölgesel Kalkınma perspektifinde başlıca farklılıklar olarak neler öne çıkıyor ?**

Büyükelçi Karen Fogg : AB uyum ve bölgesel kalkınma politikalarının Gündem 2000 raporunun ardından benimsediği yeni perspektif, Birliğin genişlemeye hazırlanması ve bugün bildiğimiz haliyle uyum politikasının devreye sokulduğu son on yıl içinde ortaya çıkan değişikliklerin dikkate alınması yönündedir. Aday ülkelerin kabulü için, bu ülkelerin yapısal reformlarla da olsa ekonomik durumlarını düzeltmeleri gerekmektedir. Genişlemenin bundan sonraki evrelerinde Birlik içindeki eşitsizliklerin artacağı açıktır. Bu bakımdan önümüzdeki genişleme, daha önceki genişlemelerle karşılaştırılmaz. Birliğin kendi içine baktığımızda yavaş da olsa bir yakınlıkla görüyoruz. Dezavantajlı yörelerdeki kişi başına gelir Topluluk ortalamasına biraz daha yaklaşmaktadır. Örneğin bu yörelerde kişi başına gelir 1988 yılında Topluluk ortalamasının yüzde 63'ü iken, 1997 yılında yüzde 69'una çıkmıştır. Altyapıda da çarpıcı gelişmeler olmuştur; ancak, henüz ortada birçok eşitsizlik vardır.

AB'nin 2000-2006 dönemindeki finansal yardımları, kısa erimde daha etkili olabilmek ve bu alandaki dayanışmayı yeni üyelerin öncelikli bölgelerine tedricen kaydırmak için, giderek en yoksul bölgelerde, genellikle de kırsal ve çeper sayılan yörelerde yoğunlaşacaktır. Rakamlarla ifade edecek olursak bunun anlamı, yar-

GAP Review held an interview with Ambassador Karen Fogg, Representative of the European Commission to Turkey, in which we discussed Turkey and the EU's regional policies.

GAP Review: What are the main differences of EU's 2000-2006 Regional Development perspective compared to the previous programmes?

Ambassador Karen Fogg : The new perspective for EU cohesion and regional development policies introduced following the Agenda 2000 report, is to prepare the Union for enlargement, as well as take account of changes in the Union over the past decade when cohesion policy as known today was introduced. Even though with structural reforms there should be some improvement in the economy will greatly widen disparities in the Union. No previous enlargement is in any way comparable. Inside the Union, there is evidence of slow convergence. Per capita income in disadvantaged areas has drawn closer to the Community average from 63% in 1988 to 69% in 1997. Infrastructure has improved dramatically, but many inequalities remain.

To achieve greater effectiveness in the short term and to prepare for a gradual shift of financial solidarity towards priority regions in new Member states, EU financial assistance in the 2000-2006 period will be increasingly concentrated on the poorest least developed areas, often rural or peripheral regions. In figures, it means targeting assistance on fewer regions, on a smaller proportion of the EU population (22% down from 27%) and increasing Pr

dımların daha az sayıda bölgeye, AB nüfusunun daha küçük bir bölümüne (yüzde 27'sinden yüzde 22'sine) yönelmesi ve kişi başına yardımın 1994-1999 dönemi-ne göre artırılması (187 euro'dan 220 euro'ya çıkartılması) demektir. Buna karşılık, yoksulluk sıralamasında bir üstte olan, yani "önemli ekonomik ve sosyal yapı değişiklikleri geçirirken" ağır sanayi alanında gerileme yaşayan yörelere yapılan yardımların kapsamında bir daralma olacaktır.

Basitleştirme ve saydamlaşma yönünde başka değişikliklerin yanı sıra, vurgularda da değişiklikler olacaktır. Örneğin kentsel yenilenme, yenilikçi önlemler için yeni bir odak noktası oluşturmaktadır. Daha genel ifade edecek olursak, bölgesel düzeyde sürdürülebilir gelişmenin sağlanmasına daha fazla önem verilecek, rekabet gücü ve istihdam yaratma kapasitesi özellikle insan kaynaklarına yapılacak yatırımlar ve yeni teknolojilerin kullanımıyla pekiştirilecek, böylece "bilgi ekonomisinin" yeni fırsatları en yoksul yörelere de ulaştırılacaktır. Gerçekten de, AB'nin en duyarlı olduğu konulardan biri, küreselleşmenin ve "e-ekonominin" uyum stratejisini bozmaması, tersine bunların bölgesel kalkınmaya destek olmalarının sağlanmasıdır.

• **GAP Review : Aday ülkelerin AB'nin yapısal politikalarına uyum sağlamlarını güvence altına alacak stratejiler nelerdir?**

Büyükelçi Karen Fogg : Aday ülkelerin önünde çeşitli görevler vardır. Bu ülkelerden çoğu halen makro ekonomik dengelerini kurmaya, açık ve rekabetçi bir ekonomi oluşturmaya çalışmaktadır. Bu ülkeler böylece daha fazla yatırım ve teknoloji çekebilecek, ekonomilerini hızlı ancak sürdürülebilir bir gelişme çizgisine oturtacak ve umut edildiği üzere kişi başına GSYH'larını AB ortalamasına doğru yükselteceklerdir. Bu bakımdan işleri görece en zor olan ülkeler, her birinin kişi başına GSYH düzeyi (satın alma paritesi olarak) AB ortalamasının yüzde 33'ünden daha düşük olan Bulgaristan, Letonya, Litvanya, Romanya ve Türkiye'dir.

Bu arada aday ülkelerden birçoğu bölgesel kalkınma politikalarına yönelik araçlarında değişiklik yapmak, böylece bölgesel eşitsizlikleri daha da azaltmak ve ülke içinde daha dengeli bir büyüme sağlamak zorundadır. Böyle bir zorunluluk, genellikle, kamu harcamalarının ve yatırımlarının ele alınarak öncelikli bölgelere yönlendirilmesini, verimliliğin artırılmasını hedefleyen mali kolaylıklarını ve devlet yardımlarının yeniden değerlendirilmesini, işgücü piyasasının yönetiminde ve KOBİ'lerin geliştirilmesinde daha yerinden yönetimci

capita assistance (220 euros up from 187) compared with the 1994-99 period. In contrast, the assistance earmarked for the next poorest areas, those "undergoing major economic and social structural change", usually with heavy industry in decline, is decreasing in terms of coverage.

There are other changes towards simplification and greater transparency. Changes of emphasis too. Urban regeneration is a new focus for innovative measures for instance. More generally, there is a heightened concern to work towards ensuring sustainable growth at regional level, reinforcing competitiveness and job creation in particular by investment in human resources and using new technologies, so as to bring the new opportunities of the so-called "knowledge economy" to the poorest areas. Indeed, one of the greatest concerns of the EU is to ensure that globalisation and the "e-economy" do not undermine cohesion strategy, and on the contrary are harnessed to support regional development.

• **GAP Review : What are the strategies to ensure the adaptation of candidate countries to the structural policies of EU?**

Ambassador Karen Fogg : The candidate countries have several challenges. Many are still working to establish macro economic stability and a competitive open economy. In this way they can better attract investment and technology, set their economies on a path of fast but sustainable growth and hopefully lift their GDP per capita towards the EU average. Those facing the biggest challenge in this respect are Bulgaria, Latvia, Lithuania, Romania and Turkey which all have a GDP Per capita (in purchasing power parity) below 33% of the EU average.

At the same time, many candidate countries have to refine their of regional development policy so as to further reduce regional disparities and establish more balanced growth domestically. This often requires a review and reallocation of public expenditure and investment towards priority regions, a reappraisal of fiscal exemptions and other state aids to improve and targeting, a much more decentralized approach to labour market management and SME development, a new approach to rural development too, indeed often a whole new philosophy to what, in regional policy jargon, is called the promotion of endogenous

bir yaklaşımın benimsenmesini, bu arada kırsal kalkınma alanında da yeni bir yaklaşımın, hatta yaklaşımın da ötesinde bölgesel politikalar jargonunda "endogen potansiyelin geliştirilmesi" adı verilen yeni bir felsefenin benimsenmesini gerektirmektedir. Aday ülkeler, bu söylenenlerin dışında, başka yollardan AB'nin yapısal politikalarının bir parçası olmaya hazırlanmadırlar. Bunun yolları, karşılaştırılabilir istatistik verilerin geliştirilmesi, entegre bölgesel kalkınma için bölgesel ölçekte planlama ve uygulama kapasitesi oluşturulması, yerel ölçeklerdeki ekonomik ve sosyal tarafların sürece katılmalarıdır.

Komisyon, bu uyum adımlarını desteklemek amacıyla Katılım Ortaklığında birtakım öncelikler belirlemekte, aday ülkelerin yetkilileriyle teknik komitelerde diyaloglar kurmakta, Düzenli Raporlarda kaydedilen ilerlemeleri izlemekte ve bu hedeflere ulaşabilmeleri için aday ülkelere teknik ve mali yardım sağlamaktadır. Danışmanlık ve eğitim yardımları, somut gereksinimlere bağlı olmak üzere, danışmanlar, AB bünyesindeki bölgesel kalkınma kuruluşlarının uzmanları ve merkezi ya da bölgesel yönetimlerin görevlileri tarafından sağlanmaktadır. Bu çerçevede, bölgesel politikaların AB ülkelerinde pratikte nasıl geliştiğinin görülmesi için resmi görevliler, parlamento üyeleri, bölge yöneticileri vb. için düzenlenen inceleme gezileri de yararlı olmuştur. Finansal yardımlar, öncelikli bölgelerdeki KOBİ'lerin ya da işgücü piyasasına yönelik girişimlerin desteklenmesi amacıyla kullanılmıştır. Bu yardımlar, genellikle, örneğin Polonya ve Romanya'da olduğu gibi ulusal ölçekli bölgesel kalkınma fonlarının oluşturulmasına yöneltılmıştir. Ayrıca, "ISPA" olarak bilinen yeni bir araç daha vardır. ISPA, Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinde altyapı yatırımlarını desteklemek üzere özel olarak geliştirilen bir araçtır.

Son on yıl içinde Orta ve Doğu Avrupa'da bölgesel politika alanında büyük değişiklikler gerçekleşmiştir. Sanayi sektöründeki büyük gerileme ve kimi kara noktalardaki çevresel bozulma dahil olmak üzere ciddi ekonomik sorunlarla karşılaşan bu ülkeler, bu anlamda sorunlu bölgelerini yeniden ekonomik büyüme yörüngesine oturtacak yeni önlemler için gözlerini ivedi biçimde AB'ye çevirmişlerdir. Aynı ülkeler, bu süreçte koşut olarak gelişen demokrasiyi yerleştirme ve devlette reform yapma çabalarının bir parçası olarak, birçok durumda ülke yönetim yapısında önemli değişiklikler gerçekleştirerek daha yerinden yönetimci bir yönetim oluşturmaya çalışmışlardır. Örneğin bölgesel kalkınma

potential. The candidate countries have, also in other ways, to prepare for taking part in the EU structural policies, by developing comparable statistics and establishing, at regional level, a planning and implementation capacity for integrated regional development programmes, bringing local economic and social partners into the process.

To support these adaptations, the Commission sets priorities in the Accession Partnership, dialogues with officials from the candidate countries in technical committees, monitors progress in the Regular Reports, and provides technical and financial assistance to the candidate countries to assist them in meeting these objectives. Depending on specific needs, advice and training may be provided by consultants, by experts in regional development agencies in the EU, by civil servants from central or regional administrations. Study visits to see regional policy in action in the EU member states, for officials, MPs, regional governors etc have proved very effective too. Financial assistance has been used to support SMEs or labour market initiatives in priority regions. It has often been channelled to help launch national regional development funds, as in Poland and Romania. There is also a new instrument ("ISPA") which is specifically designed to support infrastructure investment in the Central and East European countries.

The last ten years have seen tremendous changes in Central and Eastern Europe as regards regional policy. Faced with enormous economic upheavals, including the problems of severe industrial decline and environmental damage in certain black spots, these countries have looked urgently to the EU for inspiration on designing new instruments to set such regions back on the path of economic growth. In parallel, as part of the move to consolidate democracy and reform the state, they have in many cases completely overhauled their territorial administration to allow for more decentralization. Ministries of regional development have been created. District administrations have been grouped into "macro-regions" for regional development purposes – 16 in Poland, 8 in Romania, 6 in Bulgaria, for example, (corresponding to the Eurostat NUTS 3 classification) – creating a basis for more efficient regional development planning.

bakanlıkları oluşturulmuştur. Küçük idari birimler, bölgesel kalkınma amaçları doğrultusunda "makro bölgeler" oluşturacak biçimde gruplandırılmıştır. Örneğin bu tür bölgelerin sayısı Polonya'da 16, Romanya'da 8, Bulgaristan'da ise 6'dır (söz konusu gruplandırma, Eurostat NUTS 2 sınıflamasına denk düşmektedir) ve amaçlanan daha etkili bir bölgesel kalkınma planlamasının gerektirdiği temel oluşturulmasıdır. Ayrıca, yeni finansal araçlar da geliştirilmiştir. AB deneyimi yararlı modeller ortaya koymuştur. AB'nin finansal yardımları da önemli ölçülere ulaşmıştır; ancak, bu tür reformlar için gerekli siyasi iradenin ve önderliğin sağlanacağı ölçekte, gene ulusal ve yerel ölçektir.

• **GAP Review : Türkiye'nin, adaylık sürecinde bölgesel kalkınma alanında atması gereken adımlar nelerdir?**

Büyükelçi Karen Fogg : Türkiye'de de, Orta ve Doğu Avrupa'da yaşanan hayli benzer bir sürecin yaşanmasını bekliyoruz. Koşullar hiç kuşkusuz farklıdır. Türkiye'de bölgeler arası eşitsizlikler çok büyük ve derinlere kök salmış durumdadır. Türkiye'de, örneğin Ağrı, Muş, Şırnak ve Van gibi, kişi başına GSYH'sı AB ortalamasının yüzde 15'inin bile altında çok yoksul yöreler vardır. Türkiye'nin, yalnızca AB'den değil başka yerlerden de sağladığı dış finansal yardımların büyük bölümü zaten bölgesel eşitsizliklerin giderilmesi ve sosyo-ekonomik azgelişmişlik sorunlarının aşılması için ayrılmaktadır. AB'nin hibe biçimindeki yardımlarının büyük bölümü, ülkenin Doğu ve Güneydoğusundaki en yoksul yörelere yönelmektedir. Örneğin, temel eğitim alanındaki 100 milyon euro'luk yardımla üreme sağlığı alanındaki 55 milyon euro'luk yardım bu çerçevededir.

Türkiye resmen AB aday ülke statüsünü kazanınca, ülke yetkilileriyle politika diyalogu da başlamıştır. Bu amaçla yeni oluşturulan bölgesel kalkınma, istihdam ve sosyal işler alt komitesinin bir sonraki toplantısı Haziran ayında Türkiye'de yapılacaktır. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin Ulusal Programında öngördüğü biçimiyle atılacak adımlar daha ileri düzeydeki tartışmalar ve daha sonraki yardımlarımız için bir referans noktası oluşturacaktır. Örneğin, Devlet Planlama Teşkilatı söz konusu olduğunda, görevlileri AB uygulamalarına aşina kılacak teknik işbirliğini, bölgesel politika araçlarının gözden geçirilmesini ve "makro bölgelerin" (NUTS 2 düzeyindeki) oluşturulması için hazırlıklara başlanmasını öneriyoruz. Bu çalışmalarda GAP İdaresi de yer alacaktır.

New financial instruments have been established too. Eu experience provided useful models, EU financial assistance has been significant but the necessary political impetus and leadership for such reforms has been national and local.

• **GAP Review : Can you describe the steps to be taken by Turkey regarding regional development during preaccession process?**

Ambassador Karen Fogg : We expect a rather similar process to emerge in Turkey as has been the case in Central and Eastern Europe. The circumstances are different of course. Regional disparities within Turkey are very large and deep rooted. There are provinces such as Ağrı, Muş, Şırnak and Van, which are among the very poorest in Europe, where GDP Per capita is below 15% of the EU average. Much of the external financial assistance that Turkey receives, not just from the EU, is already earmarked for redressing regional imbalances and tackling the problems of socio-economic underdevelopment. Much EU grant assistance is focussed on the poorer regions of the East and South East in the context of the 100 million euro programmer on basic education, for instance, or the 55 million euro programmer on reproductive health.

Since Turkey has become an official candidate, the policy dialogue with the national authorities has begun in earnest, notably in the new sub-committee on regional development, employment and social affairs, due to meet again in Ankara in May. Since the Accession Partnership sets a number of targets for regional policy and territorial reform, we expect these to be picked up and expanded in the National Programmer which the government is now finalising. The steps as envisaged by the Turkish government in its programmer would be a reference point for further discussion and for the organization of our assistance in future. With the State Planning Organisation, for example, we are proposing technical cooperation to familiarise officials with EU practice, to assist in reviewing regional policy tools and to prepare for the establishment of "macro-regions" (NUTS 2 level). The GAP administration would also be involved.

In future, though we are still discussing priorities with the Turkish authorities, we expect a significant share of EU grant finance to be used to support regional policy. In the short term, this will probably

Türk tarafından yetkililerle öncelikleri halen tartışıyor olmamıza karşın, gelecekte AB hibe yardımlarının bölgesel politikaları desteklemek amacıyla kullanılmasını bekliyoruz. Kısa erimde ise bu, muhtemelen, özel yörelere yönelik programlar biçimini alacaktır. Örneğin, GAP bölgesine yönelik olup kırsal kalkınma, KOBİ desteği ve kültürel mirasın korunması gibi alanlarda odaklaşan 43.5 milyon euro'luk program gibi.

Van yöresi ile Kuzeydoğu Anadolu'ya ilişkin iki program daha öngörülmektedir. Bununla birlikte, zaman içinde, bu tür müdahalelerin ulusal bir finansman aracı çerçevesine yerleştirilmesini umuyoruz. Bu çerçevede, AB yardımı ulusal bütçe kaynakları ile daha yapısal bir bütünlük oluşturarak, Türkiye'nin öncelikli bütün bölgelerindeki yerinden yönetimi girişimlerin desteklenmesine yönelebilecektir.

Yetki devri ve yerinden yönetim konuları adaylık sürecinde hiç kuşkusuz daha fazla tartışılacaktır. Türkiye'de eğitim, istihdam ve ticaret alanlarında daha bugünden ilginç eğilimler ortaya çıkmaktadır. Yerel düzeyde başlatılan girişimlerle, iller gruplar halinde bir araya gelip somut konularda işbirliği yapmaktadır. Akademisyenler, bölge düzeyinde özel kalkınma politikalarının geliştirilebilmesi ve uygulanabilmesi için gereken kurumlar konusunda çeşitli çalışmalar yapmışlardır. Bu alanda, tek bir Avrupa modeli yoktur. Buna karşılık son dönemde AB'nin her yerinde, sosyal ve ekonomik kalkınma alanındaki sorumlulukların ve kaynakların, merkezi hükümetlerden, merkezi yönetimin yetki devreden dalları ile birlikte çalışan bölgesel ve yerel yönetimlere kaydırıldığı bir sürece tanık oluyoruz. Bu yönelimin gerekçesi, demokratik denetlenebilirliğin yanı sıra, yerel ölçekli uzmanlıklardan yararlanmak; yerel toplulukların (işadamları, Hükümet Dışı Kuruluşlar, üniversiteler, sendikalar, vb. ile birlikte) enerjisinin, bölgesel kalkınma stratejilerinin geliştirilmesi ve uygulanmasına aktarılmasını sağlamaktır. Söz konusu bölgesel kalkınma stratejilerinin, yerel gereksinimlere yanıt vermesi, kamusal ve özel kaynakları daha entegre ve tutarlı bir yaklaşımla bir araya getirmesi gerekmektedir. Bu söylenen, Türkiye'nin kimi bölgelerinde daha şimdiden "aşağıdan yukarıya" doğru gerçekleşmektedir. Umulan, ulusal yetkililerin bu eğilimleri desteklemeleri; Türkiye'nin bütün bölgelerinin ya da Avrupa'nın bütün Türk bölgelerinin ekonomik ve sosyal kalkınmasında kimin en iyi neyi ve hangi yönetim düzeyinde yapabileceği konusundaki geniş kapsamlı bir tartışmada yerlerini almalarıdır.

take the form of programmes for specific areas like the 43.5 million programmer for the GAP area, focusing on rural development, SME support and promotion of cultural heritage, which should start later this year.

Two other programmes, in the Van area and in North East Anatolia, are envisaged. Gradually, however, we would hope that such interventions could be placed within the framework of a national financing instrument, which could in a more structured way combine EU assistance with national budgetary resources to support decentralized initiatives in all priority regions of Turkey.

The issues of devolution and decentralization will undoubtedly be discussed more and more in the context of accession. There are interesting trends already in Turkey - in relation to education, employment, business development etc. There are some initiatives taken at local level, bringing groups of provinces together to collaborate on specific issues. There is quite some work by academics reflecting on the kind of institutions needed to elaborate and implement specific development policies at regional level. There is not a single European model in this respect. Nevertheless, everywhere in the EU, there has been a trend over the last few decades to shift responsibilities and resources for social and economic development from central government towards regional and local governments, working in conjunction with devolved branches of central administration. The rationale, quite apart from the issue of democratic accountability, is to pull in local expertise, and to mobilize the energies of local communities - their businessmen, NGOs, universities, trade unions - in the design and implementation of regional development strategies which correspond to local needs and which combine public and private resources in a more integrated and coherent approach. This is beginning to happen already in a "bottom up" way in some parts of Turkey. It is to be hoped that national authorities will be encouraged to support these trends and to engage themselves in a broad debate about who can best do what, at what level of government, towards the economic and social development of all regions of Turkey. All Turkish regions of Europe.

Bölgesel Gelişme, İstihdam ve Sosyal Politika Alt Komite Toplantısı

Meeting of the Sub-Committee on Regional Development, Employment and Social Policy

B-Türkiye 7 Numaralı "Bölgesel Gelişme, İstihdam ve Sosyal Politika Alt Komite" Toplantısı

Avrupa Komisyonu

Genişleme Genel Müdürlüğü Türkiye Masası ve Dışişleri Bakanlığı AB Genel Müdürlüğü eşbaşkanlığında **28 Kasım 2000** tarihinde Brüksel'de yapılmıştır.

AB-Türkiye Alt Komiteleri, Avrupa Komisyonu ve Türk Hükümeti temsilcilerinden oluşmakta ve toplantılar, Ortaklık Komitelerinde geçerli başkanlık sistemi ilkele-ri gereğince, iki tarafın başkanlarınca dönüşümlü olarak yönetilmektedir. Alt komiteler Ortaklık Komitesine bağlı olarak çalışmakta ve toplantılarını Ortaklık Komitesine rapor etmektedirler. Alt komiteler Ortaklık Anlaşmasının ve Katılım Ortaklığında belirlenen önceliklerin uygulanmasına ilişkin konuları görüşmektedir. Komitelerde, müktesebat uyumu, uygulama ve yaptırım konularındaki ilerleme incelenmektedir. Kamu yönetiminde işbirliği konuları da gerekli görüldüğünde gündeme alınmaktadır.

28 Kasım 2000 tarihli alt komite toplantısında açılış ve gündemin kabulünden sonra, gündemin 4. Maddesinde **Bölgesel Kalkınma** alanında AB-Türkiye ilişkileri görüşülmüştür. Önce Avrupa Komisyonu tarafından AB'nin Bölge Kalkınma Politikası, Türkiye için 2000 İlerleme Raporu ve Katılım Ortaklığındaki öncelikler anlatılmıştır. Daha sonra Türk tarafından DPT yetkililerince Türkiye'nin bu alandaki politikası anlatılmıştır. GAP BKi Başkan Yardımcısı M. Kaya Yaşınok bu gündem maddesi çerçevesinde AB'nin Bölgesel politikalarının önemli bir yapı taşı oluşturmalarını öngördüğü sürdürülebilirlik ve katılımcılık odağı ile GAP'ın powerpoint ortamında bir tanıtımını yapmış ve Türkiye'deki

The EU-Turkey Sub-committee No.7 on Regional Development, Employment and Social Policy met in Brussels on November 28th 2000 under the co-chair

of the Turkey Section of the EU Directorate General of Enlargement and the EU General Directorate of the Turkish Ministry of Foreign Affairs.

The EU-Turkey Sub-committees are comprised of members from the European Commission and the Turkish Government and are chaired by the heads of the two sides on a rotational basis according to the rules of the Partnership Committees. Sub-committees work under these Committees and report to them. These Sub-committees discuss issues relating to the materialization of priorities specified by the Partnership Agreement and Participation and evaluate progress in the process of legislative adaptations, implementation, and sanctions. Cooperation in public administration issues is also included in the agenda whenever needed.

During the meeting held on November 28th 2000, EU-Turkey relations with respect to Regional Development were discussed following the opening and adoption of an agenda. The members from the European Commission first explained the Regional Development Policy of the Union and made remarks on the year 2000 Progress Report of Turkey and priorities set therein. Later, the senior level representatives of the State Planning Organization explained the policy of Turkey related to this area. Under this agenda, GAP Deputy President M. Kaya Yaşınok gave information on GAP in a PowerPoint presentation with a focus on sustainability and participation as the important building blocks of the

tek Bölgesel Kalkınma Kuruluşu olarak GAP BKI'nin kurumsal kapasitesinin AB normlarına uyumunun önemine değinmiştir. Daha sonra özellikle GAP çerçevesinde sorulan soruların yanıtlanmasına geçilmiştir. Türk heyeti başkanı Büyükelçi Mümin Alanat'ın önerisi üzerine Haziran 2001'de bu kez Türkiye'de yapılacak olan alt komite toplantısının Şanlıurfa'da İdareimizin koordinasyonunda gerçekleştirilmesi kararlaştırılmıştır.

Toplantının devamında, Gündemin 5. Maddesi uyarınca, **Kamu Sağlığı** alanında AB Türkiye ilişkileri; Gündemin 6. Maddesinde yer alan **İstihdam ve Sosyal Politika** alanında sosyal politika, iş kanunu, iş sağlığı ve güvenliği, sosyal diyalog, istihdam, iş yaşamında kadın ve erkeklere eşit fırsat tanınması, ayrımcılık/ırkçılık, sosyal koruma, işçilerin serbest dolaşımı ve sosyal güvenliğin koordinasyonu alt başlıkları görüşülmüştür.

regional policies of the EU. Yaşınok also pointed out the importance of adapting the institutional capacity of the GAP-RDA, as the only regional development agency in Turkey, to the EU norms. The meeting continued with questions and responses relating to GAP. Upon the suggestion of Mümin Alanat, Ambassador and head of the Turkish Delegation, it was decided to hold the next meeting of the Sub-committee in Şanlıurfa in June 2001 under the coordination of the GAP Administration.

*The meeting further discussed the EU-Turkey relations in the field of **Public Health** under Agenda 5. Issues discussed included social policies, labor code, occupational health and safety, social dialogue, employment, equal opportunities for men and women in the work place, discrimination/racism, social protection, free movement of workers and social security coordination in the field of **Employment and Social Policy** as specified by Agenda 6*

haber

GAP Bölgesi Kalkınma Planının Tartışıldığı Workshop Antalya'da Yapıldı

International Workshop On GAP Regional Development Plan Antalya

GAP İdaresi tarafından 2000 yılı ilkbaharından itibaren hazırlıkları sürdürülen GAP Bölgesi Kalkınma Planı ile ilgili çalışmalar sona yaklaşıyor. Katılımcı metotla yürütülen çalışmalar kapsamında Plan son olarak, 2-5 Ocak 2001 tarihleri arasında Antalya'da düzenlenen Uluslararası Workshop'a konu oldu. Merkezi Meksico City'de bulunan Üçüncü Dünya Su Yönetimi Merkezi'nden

ork on the GAP Regional Development Plan conducted by the GAP Administration since the spring of 2000 is now drawing to a close. The plan was recently the subject of a discussion held in Antalya from the 2nd to 5th of January 2001. The workshop was invited by Prof. Asit Biswas from the Mexico City based "Third World Water Management Center." Guest

Prof. Asit Biswas'ın davetiyle toplanan ve yoğun çalışmalarla geçen workshopa katılan yabancı konuklar; Hindistan Narmada Projesi Bakanı Jay Narayan Vyas, Dr. Cecilia Tortajada, Hollanda NEDECO'dan Prof. Aalt Leusink ve Tokyo Uluslararası Üniversitesi'nden Prof. Takahashi Shirasu idi. DPT ve Hazine Müsteşarlıkları ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı temsilcilerinin yoğun programları nedeniyle katılamadığı workshopta; GAP İdaresi yetkilileri dışında Dışişleri Bakanlığı, Türkiye Kalkınma Bankası temsilcileri çalışmalara katıldılar. Ayrıca ; Sermaye Piyasası Kurul üyesi Prof. Dr. Halil Sariaslan, Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nden Prof. Dr. İlhan Tekeli ve Ayda Eraydın, Hacettepe Üniversitesi'nden Prof. Dr. Sema Kut, Başkent Üniversitesi'nden Prof. Servet Mutlu, Gazeteci-antropolog Nevval Sevindi ile Prof. Dr. Kenan Mortan da workshop çalışmalarına katılan bilim adamları idi.

İlk gün oturumu Prof. Biswas'ın açış konuşmasıyla başladı. Suyun insan yaşamına kattığı değerlere rağmen suya dayalı kalkınmanın giderek gözden düştüğünü belirten Biswas, GAP'ın, gerek karmaşık bir süreç olan bölgesel kalkınma gerekse bu süreçte halk katılımının uygulanması açısından dünyada önder konumda bir proje olduğunu ifade etti. Prof. Biswas suya dayalı kalkınma proje planlamasında, halk katılımının gelecek 10 yıl içinde büyük önem kazanacağına inandığını sözlerine ekledi.

Daha sonra Proje Hazırlama Ekibi'nden, Proje Yöneticisi Dr. Yavuz Ege, Proje Koordinatörü Vedat Özbilen ve grup başkanları Saffet Atık, Haşim Öğüt, Mehmet Po-

participants to the workshop included the following: Jay Narayan Vyas from the Narmada Project, India; Dr. Cecilia Tortajada; Prof. Aalt Leusink from the Dutch organization NEDECO; and Prof. Takahashi Shirasu from the International University of Tokyo. The representatives of the State Planning Organization, Undersecretariat of Treasury and UNDP could not be present at the work hop for their heavy work schedule. Other than the staff of the GAP-RDA, representatives from the Ministry of Foreign Affairs and the Development Bank of Turkey participated the workshop. Academics present at the workshop included Prof. Halil Sariaslan from Capital Market Board; Prof. İlhan Tekeli and Ayda Eraydın from Middle East Technical University (METU); Prof. Sema Kut from Hacettepe University; Prof. Servet Mutlu from Başkent University; Journalist-Anthropologist Nevval Sevindi and Prof. Kenan Mortan.

The workshop began with an opening speech by Prof. Biswas. He remarked that water based development is gradually losing prestige in spite of the value of water for human life. Prof. Biswas also pointed out that GAP is a leading project in the world in terms of addressing the complex issues of regional development and upholding the value of popular participation. Prof. Biswas concluded his speech by expressing his opinion that people's participation in water based development projects would come to the forefront within the next 10 years.

Subsequently there were separate presentations by the Project Preparation Team including Project

Workshop katılımcıları

Workshop participants

lat, Dr. Ahmet Saltık ve Zeynep Arat, GAP Bölgesi Kalkınma Planı ile ilgili ayrı sunuşlar yaptılar. Planın genel felsefesi, uygulanan katılımcı metodlar ile mekansal, ekonomik, kırsal kalkınma, sosyal ve çevresel boyutuna ilişkin bu sunuşlar, müteakip oturumlarda katılımcılarca değerlendirildi. Workshop, 5 ayrı grup halinde yapılan çalışmalar ve bu çalışma sonuçlarının sunulduğu iki ayrı oturum ile son buldu.

Workshop'ın, Plan çalışmalarının bu son aşamasında, akademik ve uluslararası boyutta sağlanan katkı açısından değerli bir çalışma olduğu belirtildi.

GAP Bölgesi Kalkınma Planı Genel Çerçevesi

GAP Uluslararası Workshop'unda, GAP Bölgesi Kalkınma Planı Proje Yöneticisi Dr. Yavuz Ege tarafından, Plan'ın genel çerçevesi özetlenmiştir.

Vizyon : Eşit ekonomik fırsatların sunulmasıyla refahın arttığı ve yaygınlaştığı, Türkiye'nin diğer bölgelerle arasındaki gelişmişlik farkının azaldığı, kaynakların etkin kullanıldığı, sürdürülebilir büyüme ve toplumsal istikrarın bir gereği olarak verimlilik ve istihdamın arttığı ve güçlü, özgüvenli, donanımlı, eğitilmiş bireylerden oluşan, ulusal ekonomiyle bütünleşmiş, herkese eşit fırsat sunan demokratik bir sosyal yapının gerçekleşmesidir.

Genel Amaç : Bölgede herkesin yaşam kalitesi yükseltmek ve katılımcılık temelinde bunu sürdürülebilir kılmaktır.

Temel İlke ve Stratejiler:

- BM sözleşmeleri ve diğer uluslararası yükümlülükler ve 8. Beş Yıllık Kalkınma Planı ile 2023 Perspektifi'nin temel ilke ve politikaları gözetilecek,
- Bölge'nin kalkınması ekonomik, kültürel, mekansal ve çevre koruma boyutlarıyla entegre bir şekilde ve insani gelişme temelinde, katılımcılık ve sürdürülebilirlik ilkelerine uygun olarak gerçekleşecektir.

Amaç 1. Sürdürülebilir İnsani Kalkınmanın Sosyal-Ekonomik-Kültürel ve Çevresel Ortamının Hazırlanması.

Hedefler:

- 1.1. Üretim artırılacak, ekonomik faaliyetler çeşitlendirilecek, bölgesel gelir düzeyi ülke ortalamasına yaklaştırılacaktır.
- 1.2. GSBİH'nin yapısı, sektörler arası tutarlığın gerektirdiği biçimde değiştirilecektir.
- 1.3. İşgücü, sermaye, kurum, kuruluş ve organizasyonların/işletmelerin verimliliği uluslararası ortamda rekabet edilebilir düzeye getirilecektir.

Manager Prof. Yavuz Ege, Project Coordinator Vedat Özbilen and group chairs Saffet Atik, Hüseyin Ögüt, Mehmet Polat, Dr. Ahmet Saltık and Zeynep Arat. These presentations were related to the underlying philosophy of the plan, participatory methods adopted and issues such as economic, spatial, rural, social and environmental dimensions in the process of development. These presentations were later evaluated and commented on by other participants. The workshop closed a presentation of the results from five different working groups.

General Framework of the GAP Regional Development Plan

At the workshop held in Antalya, Prof. Yavuz Ege, Project Director for the GAP Regional Development Plan outlined the general framework of the plan as follows:

Vision : Realization of a democratic social structure made up of well trained, equipped and self assured individuals in a region where welfare prevails as a result of equal economic opportunities to all, where development disparities with other regions have diminished; where all resources are used efficiently; and where both productivity and employment flourish as a precondition of sustainable growth and social stability.

Overall Objective : To raise the quality of life for all people persons living in the region and to make this sustainable on the basis of participation.

Basic Principles and Strategies:

- Observance of and adherence to the UN Conventions and other international obligations as well as to the basic principles and policies of the 8th Five Year Development Plan and those of the perspective for 2023.
- Development process in the region will take place in a manner that integrates economic, cultural, spatial and environmental dimensions, on the basis of human development and along the principles of participation and sustainability.

Objective 1: Bringing in the Social-Economic-Cultural-Environmental Setting for a Sustainable Human Development.

Targets:

- 1.1. Enhancement of production, diversification of economic activities and bringing regional incomes closer to national averages.
- 1.2. Alteration in the composition of GDP so as to allow for sectoral consistency.
- 1.3. Raising the productivity and efficiency of labor, capital, enterprises and organizational / institutional arrangements so as to be competitive in international settings.

- 1.4. Toprak, su ve diğer yer altı ve yerüstü doğal kaynaklar geliştirilecektir.
- 1.5. Çevre kirliliği önlenecek ve erozyon kontrol altına alınacaktır.
- 1.6. Ekolojik yapı dikkate alınarak biyolojik çeşitlilik korunacak ve geliştirilecektir.
- 1.7. Kırsal ve kentsel donatılar ve teknik altyapılar geliştirilecektir.
- 1.8. Kültürel varlıklar ve doğal alanlar korunacak ve değerlendirilecektir

Amaç 2. İnsan Kaynaklarının ve Yerel Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi Suretiyle Toplumsal Yapının Güçlendirilmesi

Hedefler

- 2.1. Örgün ve yaygın eğitim olanakları geliştirilecektir
- 2.2. Özellikle kadın ve genç nüfusun üretim ve istihdam olanaklarından yararlanmalarını sağlamak için becerileri geliştirilecektir
- 2.3. Okul öncesi eğitim imkanları geliştirilecektir
- 2.4. Öğrenim çağındaki kız çocuklarının örgün eğitime katılmalarını sağlayacak tedbirler alınacaktır
- 2.5. Sosyo-kültürel etkileşim alanları geliştirilecek, kültürel hizmetlere erişim kolaylaştırılacaktır
- 2.6. Halk sağlığı ve koruyucu sağlık hizmetleri yaygınlaştırılacaktır
- 2.7. Öncelikle dezavantajlı gruplar ve alanlar olmak üzere, yerel toplumsal kesimlerin örgütsel kapasiteleri, kararlara ve kaynaklara erişimleri ve sosyal hizmetlerden yararlanma imkanları artırılacaktır
- 2.8. Yerel girişimler desteklenecek, etkinleştirilecek ve özel kesimin payı artırılacaktır
- 2.9. Yerel yönetimlerin, meslek kuruluşlarının ve gönüllü kuruluşların öncelikle hizmet sunumuna ilişkin kurumsal kapasiteleri artırılacaktır

Amaç 3. Adil ve Dengeli Bir Kalkınma İçin Mekansal Düzenlemelerin Etkinleştirilmesi

Hedefler

- 3.1. Bölge içi gelişmişlik farkları azaltılacak, dezavantajlı alt bölgelerde sosyo-ekonomik standartlar yükseltilecektir
- 3.2. Mekansal kullanımlar işlevsel kılınacak, yerleşmelerin büyüklük ve yığılmaları, ekonomik, toplumsal ve çevresel yararlar uyumlu kılınacaktır.
- 3.3. Kırsal ve kentsel konut sistemi iyileştirilecektir.

- 1.4. Development of land, water and other resources.
- 1.5. Prevention of environmental pollution and erosion control.
- 1.6. Preservation and enhancement of biological diversity with due regard to the ecological make up of the region.
- 1.7. Improvement of rural/urban endowments and technical infrastructures.
- 1.8. Protection and development of cultural properties and natural sites.

Objective 2: Consolidation of Social Structure by Enhancing the Capacity of Human Resources and Local Institutional Capacity

Targets:

- 2.1. Enhancement of formal and informal education-training facilities.
- 2.2. Skill building especially for women and young people to enable them to benefit from production and employment prospects.
- 2.3. Providing opportunities for pre-school education.
- 2.4. Adoption of measures to ensure the school enrollment of school age girls.
- 2.5. Development of socio-cultural interaction spheres and improvement of access to cultural services.
- 2.6. Promotion of public and protective health care services.
- 2.7. Enhancement of the possibilities and organizational capacities of local people, particularly disadvantaged groups, to improve their access to decision making processes, resources and social services.
- 2.8. Support for local initiatives and enlargement of the share in the private sector.
- 2.9. Enhancement of the institutional capacity of local governments, professional organizations and voluntary organizations particularly in relation to their service extension.

Objective 3: Spatial Arrangements for an Equitable and Balanced Development

Targets:

- 3.1. Alleviation of intra-regional development disparities and improvement of socio-economic standards in disadvantaged sub-regions.
- 3.2. Ensuring more efficient spatial utilization; making the size and conglomeration of settlements compatible with economic, social and environmental concerns.
- 3.3. Improvement of rural and urban housing systems.

8. Sivil Toplum Kuruluşları Sempozyumu

8th Civil Society Organisations Symposium

1

5-16 Aralık 2000'de İstanbul'da İTÜ Maçka Sosyal Tesisleri'nde 90 kuruluşun katılımı ile "AB-Türkiye Bütünleşmesinde Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolü" konulu

8.STK Sempozyumu gerçekleştirildi. Sempozyumun ilk gününde "AB Sivil Toplum ve Sivil Toplum Kuruluşları (STK)", "AB ve STK ilişkilerinde Uluslararası Tecrübe Aktarımı", "Türkiye-AB Bütünleşmesinde STK'ların Tecrübe Aktarımı", "Türkiye-AB Bütünleşmesinde STK-Devlet İlişkisi" konulu oturumlara yer verildi. GAP BKİ uzmanlarından Füsün Çiçekoğlu Oralalp, Büyükelçi Özdem Sanberk'in yönettiği "Türkiye-AB Bütünleşmesinde STK-Devlet İlişkisi" konulu oturumda, "İyi Yönetişim ve AB Adaylık Sürecinde Türkiye İçin Öneriler" başlıklı bir sunuş yaptı (*). Oralalp sunuşunda, "iyi yönetim" (good governance) ilkesinin uluslararası kamuoyuna taşınmasının kamu yönetiminin şeffaf, sorgulanabilir, katılımcı ve eşitlikçi bir yaklaşımla ele alınması gereğinin sonucu olduğunu vurguladı. Demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğü ilkeleri gözetilerek kamu yönetiminin uygulama, izleme ve değerlendirme süreçlerine sivil toplum örgütleri ve yurttaş girişimlerinin katılma yöntemlerinin araştırılması ve uygun araçların bulunması gerektiğine değindi. 2001 yılı ortalarında AB tarafından yayımlanacak olan "İyi Yönetişim Çalışma Raporu"nun (White Paper

T

he 8th Symposium of Non Government Organizations (NGOs) took place in Istanbul, at the Maçka Social Facilities of Istanbul Technical University on December 15th-16th 2000. The main topic of this symposium was the "Role of NGOs in Turkey-EU Integration." The sions of the first day of sessions dealt with issues such as the "EU, Civil Society and NGOs", "International Transfer of Experience in EU-NGOs Relations", "Experience of NGOs in Turkey's Integration to the EU" and "NGOs-State Relationship in the Process of Integration." In the session "NGOs-State Relationship in the Process of Integration" chaired by Ambassador Özdem Sanberk, GAP Specialist Füsün Çiçekoğlu Oralalp made a presentation on "Good Governance and Suggestions for Turkey as a Pre-accession Country" (*). In her presentation, Oralalp stressed that the adoption of the term "good governance" by the international community was an outcome of the need to approach to public administration in a transparent, accountable, participatory and equitable manner. Oralalp further pointed out the need for investigating ways which NGOs and citizen initiatives can cooperate to implement, monitor, and evaluate processes of public administration within the framework of democracy, human rights and the supremacy of

(*) Yapılan Sunuş "Mülkiye Dergi"nin 226. sayısında makale olarak yayımlanmıştır.

(*) The presentation is published as an article in the 226. issue of "Mülkiye Dergi" (Mülkiye Review), the bi-monthly scientific review published by mülkiyeliler Birliği.

on Good Governance) Türkiye’de kamuoyunda tartışılmasının önemini vurgulayan Oralalp, AB’ye üye ve aday ülkelerde STK ve yurttaş girişimlerinin faaliyetlerini düzenleyen yasal mevzuatın araştırılması ve Türkiye’de Ulusal Programın gözden geçirilmesi aşamasında STK’ların sürece katılımının mutlaka sağlanması gerektiğini belirtti.

Sempozyumun ikinci gününde “Kopenhag Kriterleri ve STK”, “Türkiye’nin AB’ye Adaylık Sürecinde İyi Yönetişim ve Yasal Mevzuatın Uyumu”, “ AB Sürecinde STK arası İletişim” ve “AB Sürecinde STK için Yeni Bir Kaynak: AB Fonları” konulu atölye çalışmaları gerçekleştirildi.

Sempozyumun sonuç bildirisinde, Avrupa Birliği’nin (AB) nihai hedefi olan Avrupa bütünlüğünün temel unsurlarından birisinin demokratik katılımçılık olduğu belirtilerek, bu unsurun Türkiye tarafından iyi irdelenmesi ve AB’ye uyum sürecinde Türkiye’de STK’nın ve yurttaş girişimlerinin bir aktör olarak yer almasına dönük çabaların yoğunlaştırılması gereğine değinildi. AB’nin bir toplum projesi olduğu vurgulanarak, katılımında STK’nın rolünün öneminin altı çizildi.

law. In this context, Oralalp commented on the importance of the discussion in Turkey on the “White Paper on Good Governance” to be issued by the EU in the mid-2001. Oralalp concluded her presentation by stressing the need to investigate legislation in the Member States of the Union that regulates the activities of NGOs and citizen initiatives and to have NGOs become active in the review of the National Program.

Workshops on the second day of the symposium focused on “The Copenhagen Criteria and NGOs”, “Good Governance and Legislative Cohesion in Turkey’s Transition to Full Membership”, “NGO Communication in the EU Process” and “EU Funds: A New Resource for NGOs.”

The concluding declaration of the symposium stated that since democratic participation was one of the basic elements of European unification and an ultimate goal of the Union, Turkey should give adequate consideration to these elements. The declaration also pointed out the need for intensifying efforts to enhance the role of NGOs and citizen initiatives in the process of cohesion.

Avrupa Birliği'nde Bölge, Bölge Planlaması ve Türkiye

makale

Doç. Dr. Aysegül Mengi
Ankara Üniversitesi
Siyasal Bilgiler Fakültesi

Regions and Regional Planning in EU and Turkey

etimolojik kökleri Latince "regio: çevre alan" anlamına gelen bölge çok boyutlu, çok anlamlı ve sınırları oldukça güç çizilebilen bir kavramdır. Bölge, bir devlet bağlamında alt birimleri ifade ederken, uluslar arası hukuk çerçevesinde aynı çıkarılara sahip, coğrafi, siyasal ve ekonomik yakınlık içinde olan devletler topluluğunu anlatmaktadır. Örneğin, Avrupa Birliği de bu anlamda bir bölge yönetimi olarak değerlendirilebilir.

Öte yandan kullanılan ölçütler farklı bölge tanımları yapılmasını zorunlu kılar. Bölge tanımı yapabilmek için kullanılan başlıca ölçütler coğrafi, ekonomik, kültürel, etnik, kentsel ve yönetseldir. Bu arada özellikle açıklığa kavuşturulması gereken, AB için de önem taşıyan bölge ile ilgili iki önemli kavram vardır; "Bölgecilik" ve "Bölgeselleştirme". Bölgecilik, ortak, etnik, kültürel ve tarihsel özelliklere sahip bir bölge ve bu bölgede yaşayan nüfusun merkezi yönetimin egemenliğine karşı bağımsızlık çabalarını ifade eder. Bu çabalar aşağıdan yukarıya doğru gelişir, siyasal bir harekettir, ayrılıkçılığa dek gidebilir. Bölgeselleştirme ise, bölgecilikten farklı bir kavramdır ve daha çok yönetsel bir anlam taşır. Bölgeselleştirme, merkezi yönetim karşısında bölgesel ve yerel birimlerin yönetsel açıdan güçlendirilmesini, bir başka deyişle adem-i merkezileştirmeyi anlatır.

AB'de bölgeler işlevlerine ve yapılarına göre planlama bölgeleri, yönetimleri bölgeleri, sınırötesi bölgeler, bağımsız bölgeler, türdeş bölgeler ve kutuplaşmış bölgeler biçiminde kümelendirilebilir. Kutuplaşmış bölgelerin önemli özelliği, merkezi kademe ile çevresi ve alt kademeler arasındaki fiziksel ve ekonomik bağımlılıktır. Örneğin Federal Almanya'daki Münih bölgesi, Türdeş bölgeler, dağlık bölgeler, kıyı bölgeleri, sınır bölge-

Having its etymological roots in the Latin word "regio" meaning "environment" or "area", the concept region has multiple connotations and dimensions and it is quite difficult to define its boundaries. The concept may refer to sub-units within a national state or to a group of nations having affinities in geographical, political and economic terms. For example, it is possible to approach the European Union as a form of regional administration in that sense.

Meanwhile, the criteria used make it necessary to introduce different definitions of region. The major criteria used in defining a region are geographical, economic, cultural, ethnic, urban and administrative ones. There are two important concepts, also related to the EU, which need clarification: "regionalism" and "regionalization". The term "regionalism" refers to a region having common ethnic, cultural and historical features and makes attempts to gain independence from a central authority. These attempts originate at a grassroots level and have a political nature and may evolve into separatism. The term "regionalization" is different from regionalism in the sense that it embodies an administrative meaning. In this sense, regionalization means the strengthening of regional and local units relative to the central government, which may also be referred to as decentralization.

In the EU, regions may be grouped with respect to their functions and structures as administrative, trans-boundary, independent, homogenous and polarized regions. The most apparent feature of polarized regions is the physical and economic interdependence between the central level and peripheral or lower levels. An example is the Munich area in Germany. Homogenous regions are classical ones sharing common characteristics such as mountainous, coastal, border or agricultural

leri yada tarım bölgeleri gibi ortak kimi özelliklere sahip klasik bölgelerdir. Sınırları bölgeler sınırları işbirliği ile oluşan bölgelerdir. Bu bölgeler aracılığı ile sınır bölgelerinin geliştirilmesine, az gelişmiş altyapının iyileştirilmesine ve kültür alışverişinin sağlanmasına çalışılmaktadır. Diğer taraftan belli tarihsel geçmişe sahip, çoğunlukla yapay olarak oluşturulan yönetim bölgeleri vardır. Fransa'daki iller bunlara örnek gösterilebilir. Bağımsız bölgeler örneğin Korsika, Azora, Grönland, Sicilya ve Sardunya anayasalarda güvence altına alınmışlardır. Planlama bölgelerine gelince, bu bölgeler AB ülkelerinde devlet ve yönetim yapılarından bağımsız olarak vardır. Belli amaçlarla kimi programların uygulanması ve AB düzeyinde sürdürülebilir gelişmenin gerçekleştirilmesi için bölgeler oluşturulmaktadır. Ulaştırma bölgeleri, teşvik bölgeleri ve işgücü piyasası için oluşturulan planlama bölgeleri bazılarıdır ve hedef, ekonomik kaynakların kullanımı, devlet yatırımları için en uygun yönetim ölçeğine ulaşmaktır. AB'de bölgeler planlama ve teşvik yönünden 1., ve 2. 3. düzeyde olarak kümelere ayrılmaktadır. Bu düzeyler birlik terminolojisinde NUTS (İstatistik İçin Bölge Birimleri Sistematığı-Nomenclatures des unites territoriales statistiques) I, II ve III olarak adlandırılmakta, planlama ve teşvikler buna göre yapılmaktadır. Örneğin I. Düzeyde Alman Eyaletleri, İngiliz ekonomik planlama bölgeleri, II. Düzeyde İspanya'daki özerk bölgeler ve Almanya'daki iller; III. Düzeyde ise, Almanya'daki ilçeler, İspanya ve Fransa'daki iller, İrlanda'daki planlama bölgeleri yer almaktadır.

AT Antlaşması'nın 130a/2 maddesinde AB'deki bölgeler arasında bulunan gelişme farklılıklarını, kırsal alanların geri kalmışlığını azaltmak için yapısal politikalar uygulanacağı belirtilmektedir. Bu politikaların finansmanı ise Bölgesel Gelişme Fonu, Tarım Fonu ve Sosyal Fon ile olacaktır. Birlik içinde geri kalmış alanların teşvik edilmesi, geliştirilmesi için uygulanacak yapısal politikaların sosyo-ekonomik göstergelere göre beş temel hedefi vardır: İlk olarak, Birlik içinde ekonomik yönden güçsüz olan bölgelerin geliştirilmesi, ikinci olarak, sanayileşme çabaları sonuçsuz kalan alanların düzenlenmesi, Üçüncü olarak işsizlikle mücadele, Dördüncü olarak işgücünün değişen üretim sistemleri ve sinai değişim sürecine uyumunun sağlanması ve son olarak da Birlik içindeki kırsal alanların geliştiril-

regions. Trans-boundary regions are those which evolved as a result of trans-boundary cooperation. Efforts are made, through such regions, to ensure the development of border regions, improvement of underdeveloped infrastructures and cultural exchange. There are also some administrative regions having a specific historical background and having been formed rather artificially. An example is the departments of France. Independent regions such as Corsica, Azores, Greenland, Sicily and Sardinia have their guarantees in respective constitutions. As to the planning regions, these regions exist in the EU countries independently of state and government structures. Regions are initiated in order to ensure the implementation of programs with specific purposes and realization of sustainable development. Transportation regions, incentive regions and others for labor markets are some examples of planning regions. The objective is to attain a scale which is best fit for the utilization of economic resources and materialization of state investments. In terms of planning and incentives, the regions of the EU are divided into groups as the 1st, 2nd and 3rd level regions. These levels are called, in the terminology of the Union, as NUTS I, NUTS II and NUTS III (Nomenclatures des unites territoriales statistiques). Planning and incentive decisions are made with respect to the status of regions in terms of NUTS. The first level covers the "lander" in Germany and the economic planning regions of the UK. The autonomous regions of Spain and provinces in Germany fall into the 2nd level and finally the districts in Germany, departments in France and Spain and planning regions in Ireland constitute the 3rd level.

Article 130a/2 of the EU Agreement specifies that structural policies are to be followed in order to reduce inter-regional development disparities and ensure the development of rural areas. The financing mechanism for these policies consists of the Regional Development Fund, Agricultural Fund and the Social Fund. These structural policies to be adopted for encouraging the development of relatively backward regions in the Union have five major objectives with respect to socio-economic indicators. The first is the development of economically weak regions in the Union. The second is arrangements in areas whose efforts for industrialization have proven futile. The third is combat against unemployment. The fourth is the adaptation of labor force to changing production systems and to the process of industrial change.

mesi. AB'nin yapısal politikaları için oluşturduğu fonlardan Bölgesel Fon 2 ve 5., Sosyal Fon 1,2,3,4 ve 5.; Tarım Fonu ise 1. ve 5. hedeflere ulaşmada kullanılmaktadır. Sınırlanan hedeflere göre fonlardan yararlanabilmek için üye devletler bölgesel ve sektörel gelişme planları hazırlamak zorundadır.

Birlik içerisinde sürdürülebilir bir gelişme amacıyla uygulamaya koyulan teşvik programlarından bazıları INTERREG (Zusammenarbeit zwischen Regionen an den Binnengrenzen und Hilfe für Regionen an der Aussengrenze) II, LEADER (verstärkte Integration ländlicher Gebiete) II ve URBAN (Gemeinschaftsinitiative für städtische Gebiete)dir. INTERREG II'de hedef, sınır bölgedeki gelişme sorunlarını sınırötesi işbirliği ile azaltmaktır. Kamu kuruluşları, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları ortaklaşa programlar hazırlayarak uygulamaya koymaktadır. Sınır bölgelerindeki kentlerin geliştirilmesi ve sınırötesi alan planlaması, ulaşım sisteminin ve altyapının iyileştirilmesi, çevre koruma ve turizm geliştirilmesi konularında işbirliği yapılmaktadır. LEADER II'de bu kez yalnızca kırsal alanların geliştirilmesi hedefi söz konusudur. Örneğin kırsal alanlardaki yapıların iyileştirilmesi, yenilenmesi kültürel gelişmenin sağlanması ve çevre değerlerinin korunması bu programda ele alınan işbirliği konularıdır. URBAN olarak anılan program ise, kentsel alanlara yöneliktir. Özellikle nüfusu 100 000'in üzerinde olan kentsel alanlardaki işsizlik, suç, çevre sorunları, sosyal ve etnik çatışmalar gibi sorunlarla ilgilanilmektedir.

AB'ye üye devletlerle karşılaştığımızda Türkiye, merkezî yönetim ve yerel yönetimler olmak üzere iki basamaklı bir yönetim yapısına sahip tekçi devletler grubuna girmektedir. Osmanlı Devleti'nden beri bölünmeye, ayrılıkçılığa yol açacağı kaygısı ile itibar edilmeyen bölgesel örgütlenme aslında daha önce açıklanan "bölgecilik"i ifade etmektedir. Oysa var olan aşırı merkezîyetçi yönetim geleneğini kırmak, adem-i merkezîyetçi bir yönetim yapısı oluşturmak için başvuru, bölgesel düzeyde etkin yönetim birimleri kurma çabaları "bölgeselleştirme"yi anlatmaktadır. 1913'te kurulan, ancak 1948'de kaldırılan Genel Müfettişlikler, 1983'te getirilen, ancak başarısızlıkla sonuçlanan Bölge Valilikleri hep bölgeselleştirme çabalarının sonucudur. Amaç, var olan yönetim yapısından kaynaklanan sorunları gidermek, sorunları yerinde çözebilmektir.

The fifth and the last objective is the development of rural areas in the Union. Among the Funds established for structural policies, the Regional Fund is available for the 2nd and 5th objectives; Social Fund for Objectives 1, 2, 3, 4 and 5; and the Agricultural Fund for the Objectives 1 and 5. The Member States of the EU have to formulate regional and sectoral development plans to benefit from these funds according to the objectives listed above.

The examples of incentive programs adopted to ensure sustainable development in the Union include INTERREG II, LEADER II and URBAN. The target in INTERREG is to alleviate the problems of development in border regions through trans-boundary cooperation. In this context, governmental agencies, private sector and civil society organizations develop and implement various programs jointly. This cooperation exists in such fields as the development of border cities and trans-boundary spatial planning, improvements in transportation systems and in infrastructure, and environmental protection and development of tourism. Leader II exclusively deals with issues related to the development of rural areas. For example, the improvement and renewal of structures in rural areas, cultural development and protection of environmental values are the areas of cooperation under LEADER. The program URBAN, on the other hand, is for urban areas. The program deals mainly with the problems of employment, crime, environment, and social-ethnic confrontations in cities over population 10,000.

Compared to the countries of the EU, Turkey falls into the category of monist States with a two level administrative structure as central and local government. The regional organization which created some distaste since the Ottoman times for its connotations of split up or separationism is in fact connected with "regionalism" as explained earlier. The term "regionalization" on the other hand calls for the establishment of effective administrative units at regional level in order to break up the existing excessively centralistic tradition of government and replace it with a decentralized system. The schemes of General Inspectorates, introduced in 1913 but repealed in 1948, and Regional Governorates introduced in 1983 but proving no success, are both the results of efforts for regionalization. The idea is to eliminate problems which originate from the existing government structure and to make it possible to

Türkiye’de coğrafi koşullar, ekonomik ve sosyal gelişme açısından bölgeler arasındaki dengesizlikler de bu amacı önemli kılmaktadır. Ancak, merkezi yönetimin ağırlığını ve yükünü azaltmak adına kurulan bu bölge yönetimleri sonuçta merkezi yönetimin taşra birimleri olarak tasarlanmışlardır. O halde 1988’de Avrupa Parlamentosu’nda kabul edilip imzaya açılan, henüz hukuki bir belge niteliği olmayan ama gelecekte Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı kadar önem kazanması beklenen Avrupa Bölgeler Şartı’nda tanımlanan bölge yönetimi Türkiye’de mevcut değildir. Yine, örneğin Güneydoğu Anadolu Projesi gibi çok önemli ve iddialı bir projenin yürütülmesinden sorumlu olan GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı da sonuçta merkezi bir örgüttür.

Öte yandan Türkiye’deki bölgelerarası dengesizlikleri azaltmak amacıyla uzun yıllardır bölge planları hazırlanmış, bilinmektedir. Az gelişmiş Doğu Anadolu’yu kalkındırmak; aşırı bir biçimde nüfus ve sanayi açısından yığılmanın yaşandığı Doğu Marmara’daki gelişmeyi denetim altına almak; geri kalmış ancak zengin kaynaklara sahip Güneydoğu Anadolu’yu geliştirmek için hazırlanan planlar hep bunlara örnektir. Uygulamaya baktığımızda, yeterli finansman kaynaklarına sahip olunmaması, bu planların çoğundan beklenen sonuçların elde edilmesini engellemiştir. Diğer yandan, ulusal siyasette yaşanan kararsızlıklar, önceliklerin sürekli değişmesine, böylece bölgesel gelişme çabalarının kimi dönemlerde geri plana itilmesine neden olmuştur. Yine hep merkezi yönetim anlayışı ile oluşturulan yönetim yapıları, bölgesel gelişme çabalarını olumsuz etkilemiştir. Son olarak planlama daha çok ekonomik ve fiziksel planlama biçiminde algılanmış; planlamanın kültürel ve çevre boyutu ihmal edilmiş; bütünlleştirilmiş, sürdürülebilir bir planlama anlayışı bu planlarda yer almamıştır.

Türkiye’nin AB’ye girme çabalarının pek çok nedeni vardır. Konumuz açısından önemli bir neden de bölgesel gelişme çabaları gerçekleştirebilmek için, AB’nin üye devletlere kullandığı teşvik ve gelişme fonlarından yararlanabilmektedir. Ancak bu fonlardan yararlanmak beraberinde bazı yükümlülükleri de getirecektir. Var olan yönetim yapısını ve planlama anlayışını yeniden gözden geçirmek bunlardan en önemlileri olsa gerektir.

solve problems in their locale. The geographical conditions of Turkey and disparities among regions add to the importance of this aim. However, these regional administrations which were supposed to alleviate the burden of the central government were designed at the outset as the mere peripheral units of the center. Then, it must be stated, that regional administration as defined in the European Charter on Regions, which is yet not in the status of a legal instrument though adopted and opened to signing by the European Parliament in 1988 (and expected to gain as much importance as the European Charter on the Autonomy of Local Governments) does not exist in Turkey. Again, the GAP Regional Development Administration which is mandated to carry out such a large and ambitious project as GAP is also a centralistic organization in the final analysis.

Meanwhile it is known that regional plans have been formulated in Turkey for a long time in order to reduce regional disparities. Examples include those plans designed to ensure the development of Eastern Anatolia, to control excessive agglomeration of people and industry in Eastern Marmara, and to revitalize resource rich but underdeveloped Southeastern Anatolia. Looking at the practice, however, the absence of adequate funding prevented these plans from reaching many of their objectives. Such facts as instabilities in national politics and frequent change in priorities have from, time to time, pushed regional development efforts down on the agenda. Administrative structures mostly bearing the imprint of a centralistic government philosophy affected regional development efforts negatively. Lastly, planning has mostly been conceived as economic and physical planning leading to the omission of its cultural and environmental dimensions. As such, these plans have lacked the concept of integrated and sustainable planning.

There are many reasons explaining Turkey’s efforts for admission to the European Union. One important reason in the context of this paper is to reap the advantages of incentives and development funds accorded by the Union for purposes of regional development. However, any actual utilization of such funds will bring along some obligations as well. It can be said that one leading obligation for the time being is to review the existing government structure and conception of planning.

Sürdürülebilir Kalkınma Konferansları

Sustainable Development Conferences

Avrupa Topluluğu'nun Maastricht Antlaşması'nda yer alan ve önemli bir konu haline gelen "sürdürülebilir kalkınma" kavramı ile ilgili kamu oyunu bilgilendirmek, bölgesel kalkınmayı ve sürdürülebilirliğini tartışmak amacıyla bir dizi konferans ve panel düzenlendi.

Hemen hemen aynı tarihlere rastlayan iki ayrı konferans ilgi çekiciydi. 24 Kasım 2000 tarihinde Ankara Bilkent Otel'i'nde, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Birleşmiş Milletler Türkiye Temsilciliği ve Procter & Gamble yetkilileri ile akademisyenlerin katılımlarıyla "AB'ye Giriş Sürecinde Sürdürülebilir Kalkınma" konulu bir toplantı gerçekleştirildi. Toplantıda, sürdürülebilir kalkınmanın üç ayağı olan ekonomik gelişme, sosyal adalet ve çevrenin birlikte değerlendirilmesi ve kavramın günümüz ve gelecek nesillerin daha yüksek bir yaşam kalitesini garantileme amacı doğrultusunda şekillenmesi gerektiği vurgulandı. Bu yıl Dow-Jones (DJIA) tarafından Sürdürülebilir Kalkınma konusunda birinci şirket seçilerek onurlandırılan ve programın sponsorluğunu da üstlenen Procter & Gamble toplantıda "Sürdürülebilir Kalkınma 2000" raporunu tanıttı. P&G 29 Kasım 2000'de Roma ve Stockholm'de de birer toplantı düzenledi.

27-28 Kasım 2000 tarihlerinde ODTÜ Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen "Bölgesel ve Kentsel Kalkınma" konulu konferansını ise, Avrupa Birliği Türkiye Temsilciliği yardımlarıyla ODTÜ Kamu Politikaları ve Kentsel Araştırma Merkezi düzenledi. Merkezin Başkanı H. Tarık ŞENGÜL konferansın amacını; Türkiye'nin bölgesel gelişme sorunlarını, Avrupa Birliği'ne giriş sürecinin tartışıldığı bir dönemde bu ülkelerin deneyimlerini de göz önüne alarak değerlendirmek olduğunu belirtti.

Bölgesel Kalkınmada Avrupa ve Türkiye deneyimlerinin paylaşıldığı konferansta GAP Bölge Kalkınma İdaresi'nden Vedat ÖZBİLEN GAP örneğini anlatarak, kalkınmanın sosyo-kültürel etkilerine değindi. Konferansta bölgesel farklılıklar tartışılırken Türkiye'nin AB'ye giriş sürecinde yapması gerekenler irdelenmiş, gelişme aşamasında olan Doğu Karadeniz ve Doğu Anadolu Projeleri incelenmiştir.

In relation to the process of Turkey's accession to the EU, there were a series of conferences and panel discussions last November focusing on "sustainable development" as envisaged by the Maastricht Treaty with a specific reference to regional development.

Two conferences, almost on the same date, were rather interesting. On November 24th 2000, Ankara Bilkent Hotel hosted a meeting on "Sustainable Development in the Process of Accession to the EU". Participants included the GAP Administration, UN Representation to Turkey, Procter & Gamble and several academics. It was emphasized by speakers that economic development, social justice and the environment should be addressed together as the three pillars of sustainable development. Also expressed was the need to develop this concept to ensure a higher quality of life for both present and coming generations. Procter & Gamble, the program sponsor which had been accorded a high recognition by Dow-Jones in terms of its concern over sustainable development, introduced its "Sustainable Development 2000" report. The same company also organized meetings in Rome and Stockholm on 29 November 2000.

Another interesting meeting took place on 27-28 November 2000 at the METU Culture Center. The theme was "Regional and Urban Development" and the meeting was organized by METU's Public Policy and Urban Research Center. H. Tarık Şengül from the Center stated that the regional development issues of Turkey should be addressed in conjunction with the experience of the EU countries since Turkey was already in the process of accession.

At the conference where the experiences of Turkey and other EU countries were shared, Vedat Özbilen from the GAP Administration referred to the GAP experience while discussing the socio-cultural impact of development. Discussions on regional disparities highlighted Turkey's challenges in the pre-accession period. Further discussions followed on projects in the Eastern Black Sea and eastern Anatolia which are at the stage of final development.

Büyükelçi Volkan Vural'la Söyleşi

röportaj

Interview with Volkan Vural,
Secretary General for EU

G AP Review : AB'nin Nice Zirvesinde çizilen yeni genişleme perspektifi göz önüne alındığında Türkiye'nin AB adaylık sürecindeki politikası ne olmalıdır?

Büyükelçi Volkan Vural : Nice Zirvesi sonuçları Türkiye'de zaman zaman yanlış bir şekilde değerlendirilmekte, bazen AB de bu yanlış değerlendirmelere katkıda bulunmaktadır.

Bilindiği gibi Nice zirvesinde üzerinde anlaşmaya varılan Nice Antlaşması taslağı ile, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, genişleme sürecinde AB'nin karar alma mekanizmasının etkin bir şekilde işleyebilmesine olanak sağlayacak bir dizi değişiklik öngörülmüştür. Nice Antlaşması resmen imzalanarak 18 ay içinde üye ülke parlamentoları tarafından onaylandığı takdirde bu değişiklikler kesinlik kazanacaktır.

Türkiye'de gözden kaçırılan iki önemli husus bulunmaktadır. Bunlardan ilki kurumsal değişiklik öngörülerinin sadece katılım müzakerelerine fiilen başlamış olan aday ülkeler göz önüne alınarak yapılmış olması; ikincisi ise Nice Zirvesi'nin kesinlikle Türkiye'nin AB adaylığı konusunda karar verildiği bir platform niteliği taşımasıdır. Türkiye'nin 10-11 Aralık 1999 tarihlerinde gerçekleşen Helsinki zirvesinde tescil edilen adaylığı tarihsel bir süreç içinde değerlendirilmelidir.

Türkiye Cumhuriyeti hukukun üstünlüğü ilkesine saygılı, çoğulcu parlamenter rejimi benimsemiş çağdaş bir Avrupa ülkesi olma yolundaki kararlılığını sürekli olarak korumuş, Batı toplumları ile aynı normları paylaşmış, siyasi, ekonomik, kültürel ve güvenlik alanlarında

G AP Review : Considering the new perspective for enlargement as adopted at the Nice Summit of the EU, what should be the policy of Turkey in her pre-accession status?

Ambassador Volkan Vural : The results of the Nice Summit are, from time-to-time, misinterpreted in Turkey and occasionally the EU itself contributes to these misinterpretations.

With the Draft Agreement adopted by the Nice Summit, a series of changes are foreseen, starting on January 1st 2005, to enable the effective working of the decision-making mechanisms of the EU in the process of enlargement. These changes will come into effect if the Nice Agreement is officially acceded to and ratified by the parliaments of the Member States within 18 months.

There are two important points missed in Turkey. The first one is that institutional changes have been brought to the agenda only relevant to candidate countries who have actually started the process of official negotiations. The second is that the Nice Summit was not a platform on which any decision could be taken on the candidature status of Turkey. The status of Turkey as a candidate which, was confirmed at the Helsinki Summit on 10-11 December 1999, should be evaluated in a historical perspective.

The Republic of Turkey has insistently maintained her commitment to the principle of the supremacy of law and pluralist parliamentary regime; shared the same norms with the western societies; and always been keen on further developing ties with

Batı kuruluşları ile ilişkilerin geliştirilmesine daima özen göstermiştir. Bu çerçevede Avrupa Birliği Konseyi, OECD, NATO, AGİK gibi kuruluşların üyesi olan Türkiye, Avrupa bütünleşmesinin temel kuruluşu olan Avrupa Birliği ile de 1963 yılında bir Ortaklık Anlaşması imzalamıştır.

1963 tarihli Ankara Antlaşmasının çerçevesini çizdiği ortaklık rejimi yakın zamana kadar Türkiye'nin Avrupa Birliği (AB) ile ilişkilerine temel oluşturmuştur. 1 Ocak 1996 tarihinde Türkiye ile AB arasında gümrük birliğinin tesis edilmesiyle birlikte, söz konusu ortaklık ilişkisi, AB'nin farklı bir genişleme sürecine girmesi ve 10-11 Aralık 1999 tarihlerinde AB Devlet ve Hükümet Başkanlarının Helsinki'de gerçekleştirdiği zirvede Türkiye'nin adaylığının kabul edilmesiyle tamamen yeni bir dönemece girmiş ve gerçek anlamda tam üyelik perspektifine oturmuştur.

Türkiye-AB ilişkilerinin girdiği yeni dönemde Türkiye'nin AB adaylık sürecindeki politikasını, Katılım Ortaklığı Belgesi paralelinde hazırlanan Ulusal Program kapsamında gerçekleştirilmesi gereken reformlar belirleyecektir. Her ne kadar, Ulusal Programın siyasi kriterler bölümü kamuoyunda ön plana çıkarıldıysa da Ulusal Program bağlamında yapılması gereken ekonomik ve teknik çalışmalar da Türkiye'nin yol haritası açısından büyük önem taşımaktadır.

Ekonomik kriterler açısından bakıldığında, Hükümetimizin uygulamakta olduğu ekonomik istikrar programının, genel doğrultusu itibarıyla Kopenhag ekonomik kriterleriyle örtüştüğü gözlemlenmektedir. Ayrıca Katılım Ortaklığı Belgesinde öngörülen mali sektör reformu, tarım ve sosyal güvenlik reformu gibi yapısal değişiklikler esasen Türkiye'nin öncelikleri arasında yer almaktadır.

Öte yandan, müktesebata uyum bakımından başta tarım olmak üzere çeşitli sektörlerde çok kapsamlı bir reform ihtiyacı içinde bulunduğumuz bir gerçektir. Türkiye ile AB arasındaki teknik mevzuat uyumunun tamamlanması, Kamu İhale Yasasının AB normlarıyla uyumlu hale getirilmesi, mesleki niteliklerin karşılıklı

organizations in Europe in the field of politics, economics, culture and security. As a member of such organizations as the European Council, OECD, NATO and ESCC, Turkey signed a Partnership Agreement in 1963 with the European Union as the basic leverage of European unification.

The regime of partnership envisioned by the Ankara Treaty of 1963 has served as the basis of relationship between Turkey and the EU up to very recent times. With the establishment of the Customs Union in January 1st 1996, this partnership entered its final phase. As stated explicitly in Article 28 of the treaty, this relationship included the perspective for Turkey to become a member of the EU. Upon the adoption of a different course of expansion by the Union and acceptance of Turkey's status as a candidate member at the Helsinki Summit, a completely new stage has been attained where Turkey found ground for a full membership perspective.

In this new phase, the policy of Turkey will be determined by the reforms to be carried out under the National Program that is developed in line with the Partnership Document. Despite the fact that public opinion seems more interested in the political criteria part of the document, economic and technical works to be carried out are of paramount importance in the road map for Turkey.

With respect to the economic criteria, we observe that the economic stability program adopted by the Government conforms to the Copenhagen criteria in their main direction. Also, structural changes such as reforms in the financial sector, agriculture and social security are among the priorities set by Turkey.

Meanwhile, it is true that Turkey needs to carry out comprehensive reforms in many sectors, agriculture being at the top of the list. These reforms include the completion of conformity to the European legislation in technical matters; bringing Public Procurement Legislation into conformity with the EU norms; mutual recognition of professional qualifications; confirmation to the EU

olarak tanınması, devlet yardımlarında AB'nin bölgesel istatistik sınıflandırılmasına uyum, sermayenin serbest dolaşımını sağlamak için farklı yasalardaki kısıtlayıcı hükümlerin kaldırılması, TEKEK yasasının AB normları açısından gözden geçirilmesi, Fikri Mülkiyet Yasasında değişiklik yapılması, Şirketler Hukuku alanında AB'ye uyum sağlanması enerji sektöründe düzenleyici bir kurum oluşturulması, ulaştırma alanında Trans-Avrupa Ağına katılım, bilim ve teknolojiye Altıncı Avrupa Çerçeve Programı'na dahil olma bu reformlar içinde sayılabilir.

Nasıl demokrasi, hukukun üstünlüğü ve insan hakları alanlarını kapsayan siyasi kriterlere sadece AB'nin beklentileri olarak değil, içinde bulunduğumuz yeni dünya düzeninin egemen değerler sistemi ışığında ülkenin konumu optiğinden bakılması gerekiyorsa, ekonomik kriterler ve müktesebat uyumu kapsamında alınması gereken önlemlerin de, aynı şekilde kapsamlı küreselleşme süreci içinde, Türk ekonomisinin rekabet gücünü artıracak ve Türkiye'nin önemli ve saygın bir ekonomik güç olarak dünya sahnesinde etkin bir rol oynamasını sağlayacak bir tedbirler manzumesi olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bu nedenle Avrupa Birliği, gerek demokratikleşme, hukukun üstünlüğü, insan hakları ve liberalizm boyutunda, gerek piyasa ekonomisi yasal alt yapısı ve uygulamaları ile Türkiye'nin küreselleşme hareketinde bir referans noktası olarak algılanmalı ve Türkiye'nin AB sürecindeki politikasının, diğer bir ifadeyle yol haritasının, birlikteliği 40 yıla varan ortaklar tarafından birlikte oluşturulduğu bilinmektedir.

GAP Review : Türkiye'nin diğer aday ülkelerle karşılaştırdığında uyum sürecindeki yükümlülüklerini yerine getirebilme kapasitesini değerlendirir misiniz?

Büyükelçi Varol Vural : Türkiye ile aday ülkelerin büyük bir bölümü arasında temel bir farklılık bulunmaktadır. Özellikle Merkezi ve Doğu Avrupa ülkeleri uyum sürecinde, AB hukuk sistemini bir anlamda monte etmişlerdir. Türkiye ise AB hukuk sistemi ile kendi

regional statistics classification in State assistance; elimination of restricting provisions in various laws in regard to the free movement of capital; revision of the Law on State Monopolies; amendments in the legislation on intellectual property rights; cohesion in the field of Corporate Law; establishment of a regulating agency in the sector of energy; participation to the Trans-European network in transportation; and participation to the 6th European Framework Programme on science and technology.

Just as it is necessary to consider political criteria including democracy, supremacy of law and human rights not only as the requirements of the EU but also from the perspective of Turkey's needs in the context of the values of the new world order, it will also be better to regard economic criteria and adjustment of legislation as needed measures to enhance Turkey's competitive power in a comprehensive globalization era. This will make Turkey an important and respected economic power in the international arena.

Therefore, the European Union must be conceived as a reference point for Turkey in the process of globalization both in regard to its dimensions of democratization, supremacy of law, human rights and liberalism and to those relating to the legislative framework of market economy. It must be remembered that Turkey's policy in regard to the EU, or her "road map", has been shaped jointly with others in a process of partnership that now approaches a 40 year history.

GAP Review : In comparison to other countries, can you make an evaluation on the capacity of Turkey in fulfilling her obligations in the process of cohesion?

Ambassador Volkan Vural : There is a basic difference between Turkey and some other countries at pre-accession status. Central and Eastern European countries in particular have done away with a system of law completely different from that of the EU and in a sense substituted the EU system in its place. The legislation in Turkey, on the other hand, has both

sistemini karşılaştırarak, farklılıkları ve bunların ortadan kaldırılması için alınması gereken ayrıntılı tedbirleri tespit etmek durumunda kalmıştır. Bu eski sistemi tamamen yok ederek, yerine yeni bir sistem getirmekten çok daha zorlu bir süreçtir.

Kaldı ki AB Kıbrıs, Macaristan, Polonya, Estonya, Çek Cumhuriyeti ve Slovenya ile müzakereleri 31 Mart 1998; Malta, Romanya, Slovakya, Letonya, Litvanya ve Bulgaristan ile müzakereleri ise 15 Şubat 2000 tarihinde başlatmıştır. Ayrıca bu ülkeler, adaylık AB'nin uyum sürecinde kendilerine sağlamış oldukları bir çok teknik ve mali olanaklardan da faydalanmış ve faydalanmaktadırlar. Türkiye'ye ise bu olanaklar henüz yavaş yavaş açılma aşamasına gelmiş durumdadır. Bu nedenlerle söz konusu ülkeler, adaylığı en son tescil edilen ülkemize göre daha avantajlı bir konumda bulunmaktadır.

Ancak gene de Türkiye aşağıdaki alanlarda ilerlemeler kaydetmiştir. Makro ekonomik istikrar bunlardan biridir. Devlet işletmelerinin özelleştirilmesi yönünde gelişmeler sağlanmıştır, ayrıca, tarım sektöründe, sosyal güvenlik sisteminde ve mali sektörde reform doğrultusunda önemli adımlar atılmıştır. Ayrıca Türkiye ekonomisinin önemli kesimlerinin Gümrük Birliği çerçevesinde, Birlik içerisindeki rekabet ve piyasa güçleri ile başa çıkabilmekte olduğu hususunun da altını çizmek gerekir.

Türkiye uyum konusunda en fazla ilerlemeyi Gümrük Birliği kapsamındaki alanlarda gerçekleştirmiştir. İç Pazar mevzuatı ile ilgili olarak, standart uyumu ve ticarette teknik engellerin kaldırılması hususları tam olarak gerçekleşmemiştir. Bankacılık sektöründe esaslı reformlar yapılmıştır, ancak sermaye hareketlerinin serbest dolaşımı için hâlâ alınması gereken hukuki tedbirler bulunmaktadır.

İletişim, tarım ve balıkçılık, sosyal politikalar, adalet ve içişleri, çevre, bölgesel politikalar, istatistik, enerji, sanayi politikaları, küçük ve orta boy işletmeler, bilim ve araştırma, öğrenim ve eğitim, tüketicilerin ve sağlığın korunması gibi alanlarda, sektörden sektöre göre

similarities and divergences from that system. So Turkey had to engage in an elaborate analysis on these differences and similarities as well as on measures to be adopted in order to eliminate gaps. This is a process much more difficult than abolishing a full system and replacing it with a new one.

Furthermore, the EU started its discussions with Cyprus, Hungary, Poland, Estonia, the Czech Republic and Slovenia on March 31st 1998, and with Malta, Romania, Slovakia, Latvia, Lithuania and Bulgaria on February 15th 2000. These countries have also benefited and are still benefiting from considerable aid extended by the EU. Turkey has yet to reap these benefits. In sum, these countries are in a more advantageous position than Turkey whose pre-accession status has just been approved recently.

Nevertheless Turkey has made progress in certain fields. Macro-economic stability is one of these. There is progress in the privatization of state enterprises. Also there are important steps taken for reforms in agriculture, social security and in the financial sector. Here it must be underlined that important sectors of the Turkish economy have proven to be competitive within the system of Customs Union.

Those areas covered by the Customs Union are the ones that Turkey has recorded the most meaningful progress in cohesion. There is full realization in terms of rules relating to domestic markets including the adoption of relevant standards and elimination of technical obstacles to trade. Important reforms have also been realized in the banking sector. There are still legal measures to be taken in the context of fully liberalizing the movement of capital.

Though their level of progress differs from one area to another, we must add that there are efforts in such diverse fields as communication, agriculture and fishing, social policies, justice and internal affairs, the environment, regional policies, statistics, energy, industrial policies, small and medium enterprises, science and research,

Avrupa Birliği Adaylık Sürecinde Katılım Öncesi Yapısal Destek

Structural Support and Pre-Accession Assistance in the Process of EU Cohesion

Genişleme için Yapısal Destek, Avrupa Birliği'ne adaylık sürecindeki Türkiye tarafından dikkatle izlenmesi gereken bir konudur. Uygulanma süreçleri bir hayli karışık olan Yapısal Fonlar ve Uyum Fonundan Birliğin gelecekteki genişlemesi ile AB'a katılacak tüm yeni üye devletlerin yararlandırılması öngörülmektedir. Bu politika gereği, Fonların etkin kullanımını sağlayabilmek için, aday ülkelerin tam üyelik öncesinde kapasitelerinin güçlendirilmesi gerekmektedir. Bu amaçla oluşturulan ve halen AB ile aralarında Katılım Ortaklığı Sene- di imzalanan aday ülkelerin yararlandığı katılım öncesi strateji, üç finansal araçtan oluşmaktadır: **Yenilenmiş PHARE** programı, Katılım Öncesi Yapısal Politikalar için Destek Aracı-**ISPA** ve Tarım ve Kırsal Kalkınma için Özel Katılım Programı-**SAPARD**.

2000-2006 dönemi sonuna kadar Merkezi ve Doğu Avrupa Ülkeleri ile işbirliğinde temel araç olarak kalması düşünülen PHARE'in yıllık 1.5 milyar EURO bütçelen- dirilmesi öngörülmektedir. SAPARD, 2000'den başla- yarak tarımın modernleştirilmesi ve kırsal kalkınma için yılda 520 milyon EURO ayrılmasını öngörmekte- dir. ISPA ise, üye devletlerin yararlandığı Uyum Fonu ile benzerlik arz etmektedir. Bu fona 2000-2006 döne- minde aday ülkeler için ayrılan 45 milyar ECU'nun 7 milyarı tahsis edilecektir. Yılda 1.04 milyar EURO ay- rılan bu fondan, özellikle aday ülkelerin ulaşım ve çev- re altyapısı açısından Topluluk standartlarına yüksel- tilmesi amacıyla hazırlanan projeler yararlandırılacak- tır.

Kurumsal gelişme: AB Komisyonu Katılım Ortaklık- larının özgül hedeflerine dönük olarak kurumsal geli- şmeye özel önem vermektedir. Kurumsal gelişme de-

Structural Support for Enlargement. This is a heading which must be closely scrutinized by Turkey in her process of cohesion. The EU Structural Fund and Social Fund both have a rather complex working mechanism and it is envisaged that all future members of the EU should be able to benefit from these funds. In order to ensure the efficient utilization of these funds, candidate countries have to strengthen their capacity in the pre-accession period. The pre-accession strategy developed for this purpose consists of three financial instruments. These are the **Renewed PHARE** program, Instrument of Support for Pre-accession Structural Policies (**ISPA**), and Special Accession Program for Agriculture and Rural Development (**SAPARD**). The PHARE will remain, until the end of the period 2000-2006, as the basic instrument of cooperation with CEEC (Central and Eastern European Countries) and the annual budget of the PHARE will be around 1.5 billion EURO during the period. The SAPARD will allocate, starting in the year 2000, 520 million EURO annually for the modernization of agriculture and rural development. The ISPA is similar to the Cohesion Fund which is open to all Member States. 7 billion EURO out of a total allocation of 45 billion EURO for pre-accession countries will be channeled to ISPA in the period 2000-2006 (around 1.4 billion EURO a year). These funds will be available especially for projects aiming to raise the standards of pre-accession countries in the sectors of transportation, infrastructure, and the environment.

mokratik kurumların güçlendirilmesi, hukukun üstünlüğünün sağlanması, gerekli yapıların oluşturulması için verilecek kamu hizmetleriyle yükümlü birimlerin ve kamu kurumlarının geliştirilmesi ve *acquis communautaire*'i uygulayıcı kadroların eğitimini içermektedir.

Kı al gelişme desteği **eğitim programları, teknik ve aday ülkeler ile üye ülkelerdeki muadil ve kuruluşlar arasında eşleştirme** yoluyla gerçekleştirilecektir.

u konuda somut eylem planı uygulamaya konur. Genelde belediye ve bölgesel kurumlar bu almaya ehil kabul edilseler de, desteklemede düzey ağırlık taşımaktadır. Komisyonun terci ve bölgesel kurumsal gelişmeyi sağlamak için ydeki birimlerin ve temsilci kurumların etkin olması yönündedir. Ekonomik ve sosyal uyumu yecek etkinliklerin fonlara ulaşmada iyi bir olduğu vurgulanmaktadır.

liklerin aşağıda belirtilen konularda kapasite- işimini içermesi gerekli görülmektedir:

eler arası gelişmişlik farklılıklarının belirlen- i ve bölgesel düzeyde istatistiki veri tabanı kurulması;

- Y al politikaya hukuki temel oluşturulması, kapsamlı ve bütünsel bir yapısal politika belirlenmesi, öncelik ve hedeflerin tespiti;
- Ulusal kalkınma stratejisinin belirlenmesi ve buna koşut olarak bölgesel kalkınma için ulusal bir yaklaşımın benimsenmesi;
- Merkezi düzeyde etkin idari yapıların oluşturulması;
- Ulusal ve bölgesel düzeyde program yapma kapasitesinin geliştirilmesi;
- Bütçelendirme prosedürlerinin geliştirilmesi;
- Bölgesel/yerel yapıların oluşturulması veya güçlendirilmesi;
- Etkin uygulama prosedürleri geliştirilmesi.

Bu konuda yapılacaklar üç ana başlık altında toplanmaktadır:

Institutional Progress: The EU Commission assigns special importance to institutional progress in terms of the specific targets of partner countries. This heading includes the strengthening of democratic institutions, ensuring the supremacy of law, enhancing the capacity of public service units, and training of those who will enforce "*acquis communautaire*." This institutional support will take the form of **training programs, technical assistance, and linking of organizations and agencies** from member and pre-accession countries which have equivalent functions and status.

So far, there is no specific action plan in this field. Though local governments and regional organizations are regarded in general as eligible for this support, central levels still have influence. The Commission prefers programs showing an active role undertaken by local and regional organizations. It is stressed that activities designed to support economic and social cohesion are the means for accessing to these funds.

Capacity building through these activities should cover the following areas:

- Identification of regional disparities and establishment of a statistical data base at regional level;
- Supporting structural policies with a legal basis: formulation of a comprehensive and coherent structural policy including its priorities and targets;
- Articulation of a national development strategy and a parallel national approach for regional development;
- Establishment of effective administrative structures at central level;
- Enhancement of program development capacity at both national and regional level;
- Development of budgeting procedures;
- Creation or strengthening of regional/local structures;
- Development of effective procedures for implementation.

What needs to be done in this field can be gathered under three headings:

◆ Yapısal Politikaların Tasarımı:

Desteklenecek alanlar:

- 2000-2006 yılları arasında ulusal kalkınma strateji taslağının oluşturulması;
- Bölgesel Kalkınmaya ilişkin yasa hazırlığı;
- Adem-i merkezileşme;
- Sosyal ve kırsal kalkınma alanında diğer etkinlikler.

◆ Yapısal Politikaların Programlanması:

Desteklenecek alanlar:

- Bakanlıklar arası koordinasyonun güçlendirilmesi;
- Bölgesel Kalkınmadan sorumlu bakanlığın Hedef 1 çerçevesindeki ve sınır aşırı programları yapma kapasitesinin artırılması;
- Hedef 1 sürecine katılacak tarım, çalışma, ulaştırma ve çevreye ilişkin diğer bakanlıkların güçlendirilmesi.

◆ Yapısal Politikaların Yönetimi:

Desteklenecek alanlar:

- Bölgesel Kalkınmadan sorumlu bakanlığın yönetim kapasitesinin artırılması, idari ve finansal yönetim kapasitesinin güçlendirilmesi;
- İlgili bakanlıklarda benzer çalışmaların tarım odaklı bir yaklaşımla yürütülmesi;
- Ulaştırma ve çevreden sorumlu bakanlıkların üstlenecekleri yeni sorumlulukları yerine getirme kapasitelerinin artırılması. Bölgelerde yönetim kapasitesinin artırılması (bölgesel ajanslar kurulması).

Bunların yanı sıra, AB Yapısal Fonlarının işleyişini anlamaya dönük etkinliklerin de desteklenmesi öngörülmektedir. Bunlar arasında program geliştirme, ortaklık geliştirme, ortak finansman, izleme ve değerlendirme gibi başlıklar yer almaktadır.

Bu çerçevede 1997/1999 döneminde 60 milyon EURO'luk bir bütçe tahsis edilen **Özel Hazırlık Programı** (Special Preparatory Programme-SPP) aday ülkelerin yapısal politika alanındaki hazırlıklarını destekle-

◆ Design of Structural Policies:

Areas to be supported:

- Preparation of a draft national development strategy for 2000-2006;
- Preparation of legislation on regional development;
- Decentralization,
- Other activities in the field of social and rural development.

◆ Programming of Structural Policies:

Areas to be supported:

- Strengthening coordination among ministries;
- Enhancing the capacity of the ministry in charge of regional development to engage in Objective 1 related and trans-boundary programs;
- Strengthening of the ministries of agriculture, labour, transportation, environment and other ministries that will be involved in Objective 1 activities.

◆ Management of Structural Policies:

Areas to be supported:

- Enhancing the administrative and financial management capacity of the ministry in charge of regional development;
- Ensuring that relevant ministries conduct similar works by focusing on agriculture;
- Enhancing the capacity of ministries in charge of transportation and the environment to fulfill their new responsibilities. Enhancement of local capacity (establishment of regional agencies)

In addition to these, support will also be extended to activities designed to bring a better understanding on the working of the EU Structural Funds. Relevant headings include program development, partnership, co-financing and monitoring and evaluation.

In this context, the Special Preparatory Program (SPP) for which a budget of 60 million EURO was allocated in the period 1997-1999 is supporting the

mektedir. **Yapısal Kurum Geliştirme Programı** (Structural Institution-building Programme-SIP) ise, aday ülkeleri nihai hedef olan AB Yapısal Fonundan yararlanmaya dönük uygun yapısal politikalar geliştirmeye hazırlamayı amaçlamaktadır.

Aday ülkeleri bölgesel kalkınma açısından irdeleyen AB'nin belirlediği en önemli sorunlar arasında bu ülkelerdeki geniş bölgelerin geri kalmış olduğu, farklı mekânsal kalkınma politikaları uygulayan, bu ülkelerin özellikle büyük altyapı projeleri için önemli miktarda yardıma ihtiyaç duydukları gibi konular yer almaktadır. AB, bu zorlukları aşabilmek amacıyla oluşturulacak politikaların uygulanmasında, özellikle Merkezi ve Doğu Avrupa Ülkeleri için üç coğrafi düzey belirlemiştir:

- **Ulusal düzey:** Topluluk yardımına esas alınabilecek en gelişmiş politika ve araçların dayandırılacağı düzey;
- **Uluslararası düzey:** Birliğin ortak politikalarının uygulanabileceği ve uluslararası işbirliğine zemin teşkil edecek Topluluk araçlarının uygulanabileceği düzey;
- **Bölgesel ya da yerel düzey:** Ülke içinde siyasi gerilime neden olan bölgesel dengesizliklerin giderileceği düzey. Bu konuda her ülkenin kendi iç yapısının dikkate alınması öngörülmektedir.

ADAY ÜLKE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

AB'ne aday ülkelerin üye olduklarında, Yapısal Fonlardan ve Uyum Fonundan yararlanabilmesi için bazı asgari koşulları yerine getirmeleri gerekmektedir. Özellikle idari mekanizmanın modernizasyonu çerçevesinde ele alınabilecek bu gelişmeler, ülkemiz açısından sadece AB üyeliği perspektifiyle değil fakat çağa uyum sağlayacak bir Türkiye yaratmak için de dikkatle izlenmeyi hak etmektedir. Bu konuda AB'nin öngördüğü zemin öncelikle aday ülkelerde:

- ulusal bütçeden ayrılan payın artırılması, uygun bütçe araçları geliştirilmesi, kamu idaresinin güçlendirilmesi gibi önlemlerle **bölgesel politikalara önem verilmesi**;

preparations of pre-accession countries in the field of structural policies. The Structural Institution Building Program (SIP), on the other hand, aims to prepare pre-accession countries for the development of pertinent structural policies eligible for Structural Fund assistance.

While examining pre-accession countries with respect to regional development, the EU has identified some important issues. These issues include the following: underdevelopment of large regions in these countries; existence of different spatial development programs; and need for assistance in large infrastructure projects. In the implementation of policies to overcome these problems, the EU has identified three geographical levels especially in reference to CEEC:

- **National level:** The level at which the most developed policies and instruments for the Community assistance are to be based;
- **International level:** The level at which the common policies and instruments of the Union can be implemented;
- **Regional or local level:** The level at which regional disparities which cause internal political tension will be eliminated. Each country has to consider its domestic circumstances at this level.

OBLIGATIONS OF PRE-ACCESSION COUNTRIES

In their transition to full membership status, pre-accession countries have to satisfy some minimum conditions in order to benefit from Structural Funds and Cohesion Funds. The modernization of administrative mechanisms comes to the fore among these conditions. Such a modernization is relevant for Turkey not only with respect to full EU membership but as a precondition for creating a modern country and a State. In this context, the EU requires the following in particular:

- **assigning specific importance to regional policies** by increasing their budget share, developing appropriate budget mechanisms and strengthening public administration;

- kalkınma planlamasında ve yapısal projelerin finansmanının gerçekleşmesinde ulaşım, çevre, endüstri, tarım gibi farklı sektörlerden sorumlu bakanlıkların rollerini netleştirmeye yarayacak **bakanlıklar arası işbirliği için uygun prosedürler bulunması**;
- gerekli bütçe kaynaklarından ve teknik deneyimden çoğunlukla yoksun olan **bölgesel ve yerel otoritelerin sürece dahil edilmesidir**.

Ayrıca bütçe konusunda da AB kaynaklarında nitel ve nicel iki önemli soruna değinilmektedir. Nicel sorun, aday ülkelerin Yapısal Fonların kullanımını kolaylaştıracak **uyumlaştırılmış ulusal fonlar** tahsis etmesi; nitel sorun ise her aday ülkede gerçekleştirilecek reformların üye ülkelerdekine benzer prosedürler ve izleme sistemleri ve bölgesel kalkınma araçları getirecek **metodolojik gelişmeler** sağlamasına özen gösterilmesidir. Örneğin Bulgaristan, Macaristan ve Slovenya'da bölgesel fonlar oluşturulmuş olmakla birlikte, hem bu fonların hem de Yapısal Fonların doğru kullanımı AB açısından hâlâ dikkatle izlenmesi gereken bir konumda görülmektedir.

Üzerinde önemle durulan bir diğer konu da, yerel idarelerin geliştirilmesidir. AB, yerel idareleri küçük işletmelere destek vermede, yöresel kalkınmada inisiyatif kullanmada ve işbirliği geliştirmede bölgesel kalkınmanın en önemli aktörleri arasında kabul etmektedir. Aday ülkeler söz konusu olduğunda, AB'nin yakındığı konuların başında, merkezi otoritelerin yerel idarelerin yönetsel ve idari becerilere gerçekten kavuşması konusunda isteksiz ve tutuk davranmaları gelmektedir. Adem-i merkezileşme girişimlerinin vakitsiz ya da ace-mice yapılmasının yerelleşme sürecini geriye götürdüğü; bu konuda en uygun zaman, biçim ve biçime ancak aday ülkelerin kendilerinin karar verebileceği AB tarafından benimsenmekte ancak konunun Yapısal Fonların kullanımı boyutunun doğrudan AB'yi ilgilendirdiği de vurgulanmaktadır.

- **development of appropriate procedures that will clarify the roles of respective ministries in such fields as development, planning, and financing of structural projects in transportation, the environment, industry and agriculture;**
- **incorporation of regional and local authorities that generally lack adequate budget resources and technical experience.**

The EU points out two important problems in qualitative and quantitative terms in relation to budgets. The quantitative problem is the allocation by pre-accession countries of **adjusted national funds** to facilitate the utilization of Structural Funds. The second, qualitative problem is related to the need for each pre-accession country to introduce **methodological developments** that will bring along procedures, regional development instruments, and monitoring systems similar to those existing in full members. For example, although there are already regional funds in Bulgaria, Hungary and Slovenia, the EU is concerned whether both these funds and Structural Funds are being used properly.

Another important issue is the development of local governments. The EU recognizes local governments as the most important agents of regional development in terms of supporting small enterprises, taking initiatives in area based development, and establishing cooperation with various organizations. As far as the present situation in pre-accession countries is concerned, the EU is concerned about the fact that central authorities are generally unwilling or slow in equipping local governments with necessary management and administration authority. The EU recognizes that untimely or random decentralization initiatives have blocked the process of localization and pre-accession countries are in the best position to judge the right time of devolution. However, it is also stressed that the use of Structural Funds is a matter of direct concern for the EU.

GAP'ta Sözleşmeli Hayvancılık...

Contract Stock Breeding in GAP

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Şırnak Valiliği ve Tarım İl Müdürlüğü işbirliği ile Şırnak'ın üç köyünde, katılımcı ve sürdürülebilir bir hayvancılığı geliştirme modeli uyguluyor.

Toplumsal, ekonomik, politik ve teknolojik değişimlerin bir sonucu olarak Bölge'de önemini ve ağırlığını kaybeden, bu alanda geçimini sağlamak durumunda olan kırsal toplum kesimlerinin yoksullaşmasını beraberinde getiren hayvancılık sektörünün, yeniden etkin hale getirilmesi amacıyla, GAP Bölge Kalkınma İdaresi'nce, Bölge'de, "Sözleşmeli Hayvancılık Projesi" yürütülüyor.

In cooperation with the Governorate of Şırnak and Provincial Directorate of Agriculture, the GAP Administration is implementing a model for "Sustainable and Participatory Stock Breeding" in three villages of Şırnak.

The sector of animal husbandry is gradually losing its importance in the region due to social, economic, political and technological changes. This process brings along the pauperization of rural communities subsisting on stock breeding. The GAP Administration is implementing the "On-contract Stock Breeding Project" in the region to revitalize this sector.

Sulama dışı alanlardaki topraksız ve az topraklı yoksul çiftçilerin gelir düzeyinin yükseltilmesi hedeflenen proje ile doğa, insan ve teknoloji dengesini kuran, uygun koşullarda girdi ve kredi temini, tarımsal yayım hizmetleri, üretim ve pazarlama bağlantılarını oluşturan, katılımcı ve sürdürülebilir bir hayvancılığı geliştirme amaçlanıyor.

Şırnak Valiliği'nce yürütülen, faaliyetlerin izlenmesi ve değerlendirilmesi GAP İdaresi Başkanlığı'na yapılan projeye, ŞIRGEV tarafından sözleşmeli istihdam edilen iki teknik eleman ve Tarım İl Müdürlüğü de teknik destek sağlıyor.

Proje kapsamında çiftçiler ile yerinde ve birebir çalışma yapmak amacıyla GAP İdaresi'nden bir heyet, 13-16 Aralık 2000 tarihleri arasında Şırnak'ta incelemelerde bulundu.

Projenin uygulamaya konulduğu 29 Ağustos 1998 tarihinde, Şırnak'ın Şenoba, Taşdelen ve İkizce köylerinde, GAP İdaresi koordinasyonu ile Ceylanpınar Tarım İşletmeleri (TİGEM)'den alınan 900 adet koyun ve 90 koç olmak üzere 990 İvesi ırkından hayvan çiftçilere dağıldı. Başarılı olunması nedeniyle Şırnak Valiliği 40 milyar 750 milyon liralık finansman ile projenin devamını kararlaştırdı.

Projenin sürekliliği ve yaygınlaştırılmasını sağlamak amacıyla çiftçilere, sözleşmeli çiftçilik esasları uygulanarak dağıtılan hayvanlar, bir yılı ödemesiz olmak üzere ikinci yılda iki dişi, üçüncü yılda dört adet dişi ve dördüncü yılda dördü dişi, biri erkek beş adet toklu şeklinde aynı olarak geri ödenecek.

The project primarily aims to raise the income level of landless peasants and small farmers in areas out of the scope of irrigation. Along with the objective of developing a participatory and sustainable animal husbandry sector, it focuses on such issues as restoring a balance between nature, people and technology; provision of credit and inputs under reasonable conditions; agricultural extension services; and establishment of links between production and marketing.

The Governorate of Şırnak is the owner and executing agency of the project whereas the GAP Administration is in charge of monitoring and evaluating project activities. Two technical staff hired by ŞIRGEV and the Directorate of Agriculture extend technical support to the project.

A team from the GAP Administration visited the project villages in Şırnak from December 13th-16th, 2000 to conduct personal interviews with farmers.

On August 29, 1998, the starting date of the project, 990 İvesi breed animals (900 sheep and 90 rams) raised in Ceylanpınar Agricultural Enterprise (TİGEM) were given to farmers in the villages of Şenoba, Taşdelen and İkizce under the coordinating role of the Administration.. The Governorate of Şırnak decided to continue the project with a financial contribution of 40 billion and 750 million TM.

In line with the principles of on-contract animal breeding, the first year is a grace period and the credit will be repaid in kind by returning 2 female animals in the second year, 4 female animals in the third year, and 4 female and one male animal in the fourth year.

Güneydoğu Anadolu'da Köy-Kent

Köy-Kent in Southeastern Anatolia

Kırsal alanda yaşayanların yaşam standartlarını yükseltmeyi, kırsal yerleşim alanlarının birer cazibe merkezi haline getirilerek nüfusun bu alanlarda tutulmasını sağlamayı ve daha üretken bir kırsal topluluğun yaratılmasını amaçlayan Köy-Kent Projesi çerçevesinde yürütülen faaliyetlere devam ediliyor.

Köy-Kent Projesi Başbakanlık tarafından, Van İli Özalp İlçesi'ne bağlı Dorutay Köyü ve çevresindeki 13 köyde uygulanmak üzere programlanmış; GAP Bölgesi dışında olmakla birlikte GAP İdaresi'nin de teknik desteği istenmiştir.

Köy-Kent Projesi 1970'li yılların sonunda bugün uygulanmakta olduğu alanda denenmiş; ve o denemeden günümüze Dorutay Köyü çevresindeki köylerde oldukça gelişmiş bir ulaşım ağı, bir bölümü atıl kalmış okul, sağlık ocağı vb. donatım tesisleri ile işlemez vaziyette sulama göletleri, Dönerdere Köyü'nde hayatta kalma mücadelesi veren bir kooperatif ve mandıra tesisi kalmış bulunmaktadır.

Proje sürdürülebilir insani kalkınma prensipleri çerçevesinde yeniden ele alınırken bölgede hiyerarşik bir yerleşim düzeninin planlanması ve yerleşimler arasında fonksiyonel ilişkiler kurulması gereği vurgulanmış

The Köy-Kent (*) Project aims at raising the living standard of rural inhabitants of the country, making rural settlements a point of attraction to prevent migration and create more productive rural communities.

The Office of the Prime Ministry decided to implement the project in 14 villages (the center being Dorutay village) in Özalp District of Van Province. The Prime Ministry also requested the support of GAP Administration although the area is out of the scope of GAP.

The Köy-Kent Project was tested in the same area and group of villages back in the 1970s. What remains to our time from this early experience is a rather well developed transportation network, various facilities including a school, and a health center. Some which are presently idle include an inoperable irrigation pond and a cooperative and dairy enterprise in Dönerdere village struggling for survival.

When the project was re-considered in the light of the principles of sustainable human development, it was stressed that there was a need to introduce a

tır. Bu amaçla Köy-Kent'in, çevresinde hizmet vereceği küme köyler ve bağlı bulunduğu ilçe merkezi ile birlikte düşünülmüş ve bunlar arasında hiyerarşik ilişkilerin uygulamalara yansıtılması gerekmektedir. Örneğin: Köy-Kent'te yapılacak her türlü tesis için küme köylerde bir uç hizmet biriminin (gerekirse seyyar) olarak programlanması, aynı sektörde ilçede de daha üst kademe hizmet biriminin oluşturulması ve desteklenmesi önerilmiştir.

hierarchical settlement structure and establish functional relationships among different settlement units. For example, for every facility to be established at the central village, there should be an outreach service (mobile, if neces-

sary) in each and every village in the group. Furthermore, for each facility existing at the central village, there should be a corresponding higher unit at the district center.

Projeye destek çalışmaları çerçevesinde, GAP İdaresi uzmanlarından oluşan 6 kişilik bir ekip 25-27 Eylül 2000 tarihlerinde Van, Özalp, Dorutay Köyü ve çevresindeki köylerde bir inceleme gezisi gerçekleştirmiştir. Van ve Özalp'te ilgili kuruluş yetkilileri ile toplantılar yapılarak projenin sosyal, ekonomik ve mekansal bileşenlerden oluşan kapsamlı içeriği irdelenmiştir. Arazi-de yapılan incelemede ise proje kapsamındaki köylerin sosyo-ekonomik yapısının ortaya konulması; halkın sorunlarının, beklenti, ihtiyaç ve katılım potansiyellerinin belirlenmesi ve katılımcı bir proje uygulaması için daha ayrıntılı çalışmalara ön hazırlık yapılması amaçlanmıştır.

A team of from the GAP Administration visited project villages on September 25-27 2000. During this visit meetings were held with the official authorities at Van and Özalp District. During these meetings it was stressed that the project should be a sustainable and participatory one covering social, economic and spatial dimensions as whole. The purpose of the field visit was to conduct observations on the social-economic status of the villages concerned and to identify the problems, needs and expectations of the local people.

Bu amaçla bir görüşme formu geliştirilmiş ve GAP İdaresi Bölge Müdürlüğü eliyle 2000 yılı Ekim ayının ilk haftasında köy bazında doldurulmuştur. Bu formların dökümü ve değerlendirmesi yapılmış olup Köy-Kent uygulaması için seçilmiş olan bölgenin mevcut agro-ekonomik yapısı ve potansiyelleri ile önerilecek entegre kırsal kalkınma programlarının temellerini belirleyen bir rapor halinde derlenmiştir. Bu raporda çalışma alanındaki acil sorunların çözümü ve proje uygulaması için gerekli fiziki altyapı temini, donatım tesisleri ıslahı, mera ve sulama tesisleri ıslahı ile tarımsal destekler de dahil olmak üzere yapılması gerekli işlemler ve öncelikler belirlenmiştir.

As a preliminary step to the project, a questionnaire was prepared and completed by people of these villages through the moderation of the GAP Regional Directorate. An evaluation of this questionnaire yielded information about the socio-economic structure of the project area, existing potential, and the fundamentals of an integrated rural development program to be proposed. A report was generated which gives information and assigns priorities to specific work to be performed including the supply of physical infrastructure, water supply facilities, range improvement, and agricultural support schemes.

Birecik Barajı'ndan Etkilenen Nüfusun Yeniden Yerleşimi, İstihdamı ve Ekonomik Yatırımlar İçin Planlama ve Uygulama Projesi

Implementation Project for the Resettlement, Employment and Economic Investments of People Affected by Birecik Dam

Birecik Barajı yapımı sürerken 1997 yılı Eylül ayında başlamış bulunan proje kapsamında mekansal, sosyal ve ekonomik bileşenlerde bugüne kadar çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Bu süreçte ilgili kamu kuruluşları gerekli koordinasyon ve işbirliği içinde ülkemizde bir ilki başarmış ve sürdürülebilir insani kalkınma ve katılımcı planlama ilkeleri

The project was given start in September 1997 and since then various activities were carried out in regard to the spatial, social and economic components of the project. In this process a "first" was realized in Turkey through cooperation and coordination with relevant governmental organizations. That means the resettlement of people whose dwellings were affected by the dam lake in the same

Baraj suları yükseldikten sonra Halfeti...

Halfeti after the impoundment...

doğrultusunda konutları barajdan etkilenen insanların aynı çevrede yeniden yerleşimini gerçekleştirmiştir.

Proje başlangıcında yapılan araştırmalarda, Birecik Barajı'nın göl aynasından etkilenen nüfus yaklaşık 30.000 olmakla birlikte, yerleşim alanı ve konutları sular altında kalan yerleşmelerle yeniden yerleşime aday nüfus 6.500 ve hane sayısı 850 olarak hesaplanmıştır. Bu grup içinden yeniden yerleşim talep eden köyler ve vatandaşlar için projede çalışmalar 2510 sayılı Iskan Yasası uyarınca devlet eliyle iskan veya kendi evini yapana yardım olarak iki seçeneği yürütülmüştür. Yasa uyarınca devlet eliyle iskan seçeneğinde barajın göl aynası nedeniyle aileye ödenmiş olan kamulaştırma bedelinin bloke edilmesi ön koşulunun varlığı uygulamada sınırlayıcı olmuş ve büyük ölçüde gayri menkulü olmayan vatandaşlara hitap etmiştir. Kendi evini yapana yardım seçeneği ise bu proje kapsamında geniş bir uygulama alanı bulmuş ve kamunun kredi, malzeme ve çeşitli teknik destekleri ile barajdan etkilenen nüfusun aynı havzada yeniden yerleşimi olanagı sağlanmıştır.

Proje kapsamında yerleşim için uygun arazi belirleme, 1/1000 ölçekli halihazır harita alımı ve imar planı hazırlanması, tip konut projesi hazırlanması gibi çalışmalar ilgili kuruluşlar ile işbirliği içinde ve katılımcı yöntemlerle yürütülmüştür. 2000 yılı sonu itibarıyla gerçekleşen yeniden yerleşim uygulamaları köyler bazında aşağıdadır:

area was realized in line with the principles of sustainable human development and participatory planning.

Survey carried out at the outset of the project indicated that about 30,000 people would be generally affected by the dam lake. However there were actually 6,500 people in 850 households whole dwellings and farming lands would be completely inundated. These were the people coming first in resettlement policies. For those villages and citizens who requested resettlement, there were two options according to the Resettlement Law No. 2510: Resettlement through the means of the State or assistance to those who opt for constructing their own houses. As far as the first option was concerned, there was the precondition that expropriation payments would be subject to blockage. This provision restrained possible practices and appealed mostly to those who did not have any real property. The other option, assistance to private house construction, on the other hand, was largely adopted. Consequently many people constructed their own houses somewhere else in the same area with the credit, materials and technical support of the Government.

Under the project, such works as the selection of appropriate sites for resettlement, preparation of scale 1: 1000 basic maps for this purpose and design of standard dwelling types were carried out in a participatory manner with relevant organizations. What follows is the outcome of resettlement steps on the basis of individual villages as of the end of 2000:

Halfeti

Devlet Eliyle İskan

Kavunlu-Belkıs	(Nizip-Gaziantep)	24 hane
Geçittepe	(Birecik-Şanlıurfa)	1 hane
		Adana'da
Halfeti	(Halfeti-Şanlıurfa)	220 hane
		Karaotlak
		Mevkiinde

Kendi Evini Yapana Destek Yöntemi:

Meteler	(Birecik-Şanlıurfa)	35 hane
Keskince	(Birecik-Şanlıurfa)	30 hane
Dorucuk	(Birecik-Şanlıurfa)	5 hane
Savaşan	(Halfeti-Şanlıurfa)	43 hane
Gözeli	(Halfeti-Şanlıurfa)	95 hane

Bu şekilde, proje kapsamında yeniden iskan edilen hane sayısı toplam 453 olmaktadır. Bu sonuç hedef grubun %53'ünün iskan edildiğini göstermektedir.

Çalışma alanında başlatılmış olmakla birlikte, çeşitli nedenlerle henüz sonuçlanmamış olan Erenköy (Nizip-Gaziantep), Geçittepe ve Bahçönü (Birecik-Şanlıurfa) ile Kavaklıca (Halfeti-Şanlıurfa) köylerindeki yeniden

Resettlement via State:

Kavunlu-Belkıs	(Nizip-Gaziantep)	24 households
Geçittepe	(Birecik-Şanlıurfa)	1 household
		settled in
		Adana
Halfeti	(Halfeti-Şanlıurfa)	220 households
		in Karaotlak

Assistance to Private House Construction:

Meteler	(Birecik-Şanlıurfa)	35 households
Keskince	(Birecik-Şanlıurfa)	30 households
Dorucuk	(Birecik-Şanlıurfa)	5 households
Savaşan	(Halfeti-Şanlıurfa)	43 households
Gözeli	(Halfeti-Şanlıurfa)	95 households

So there were altogether 453 households resettled under the project indicating that resettlement covered 53 percent of the target group.

The present coverage will however expand with the completion of resettlement activities in Erenköy (Nizip-Gaziantep), Geçittepe and Bahçönü (Birecik-

Karaotlak Köyü

Karaotlak Village

yerleşim faaliyetleri ile Gaziantep'te başlatılan devlet eliyle kentsel iskan çalışmasının hayata geçmesi ile bu oran daha da yükselecektir. Ayrıca, çeşitli köylerden devlet eliyle kırsal iskana hak sahibi olmuş 16 aile için geçimlik tarım arazisi temini olanagını da içerecek uygun yerleşim alanı arayışı, ilgili kurum olan Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

Şanlıurfa), Kavaklıca (Halfeti-Şanlıurfa) and urban resettlement initiative started by the State in Gaziantep. Furthermore, the General Directorate of Rural Services is presently engaged in investigations for the resettlement of 16 households from various villages so as to provide farming land as well.

Birecik Barajı'ndan su tutulma süreci 2000 yılı Ekim ayında tamamlanmıştır. Ortaya çıkan yeni fiziki yapı bir kısım yerleşmelerin yol, su, elektrik ve iletişim gibi altyapı tesislerini etkilemiştir. Bu konuda acil ihtiyaçların karşılanması ve gerekli altyapı temini faaliyetleri proje kapsamında hazırlanmış olan "Birecik Baraj Gölü Çevresi 1/25.000 Ölçekli Alt Bölge Gelişme Planı" uyarınca GAP İdaresi eşgüdümünde ilgili kuruluşlar tarafından gerçekleştirilmektedir.

The impoundment of Birecik Dam was completed in October 2000. The emerging new physical situation affected such infrastructures of some settlements as roads, water network, electricity and communication. As a response, relevant infrastructural remedies are being arranged by various organizations under the coordination of the GAP Administration within the framework of "Scale 1: 25.000 Sub-Regional Development Plan for the Vicinity of Birecik Dam Lake."

Bu amaçla Başbakanlık Makamı'nın oluruyla kurulan "Birecik Barajı Yeniden İskan Üst Kurulu'nun" 8. Toplantısı 4 Aralık 2000 tarihinde Halfeti-Karaotlak'ta yeni Belediye Binası'nda yapılmıştır. Toplantıda proje alanında ulaşılan son durum ile yapılmasına ihtiyaç duyulan faaliyetler görüşülmüş ve gerekli kararlar alınmıştır.

In this context, the 8th meeting of the Prime Ministry commissioned "Higher Council for Birecik Dam Resettlement" took place in Halfeti-Karaotlak. The Council discussed the latest stage in the project and measures to be taken.

Projenin sosyal ve ekonomik bileşenlerinde uygulanan faaliyetler vatandaşlardan gelen talepler uyarınca sürdürülmektedir. Bugüne kadar bu konuda, örtü altı sebze yetiştiriciliği, mantar yetiştiriciliği, arıcılık ve balıkçılık gibi yeni tarım pratiklerinin kazandırılması faaliyetleri ile demonstrasyonlar, konservecilik, arıcılık, fenni kümes hayvancılığı gibi hane halkı gelirini artırmaya yönelik faaliyetler; ehliyet, fayans ustalığı ve İngilizce kursu gibi gençlere meslek kazandırıcı eğitimler ile resim, satranç ve saz kursu gibi sosyal yaşamı zenginleştirmek faaliyetleri uygulanmıştır. Bu konuda en son olarak Karaotlak'taki yeni binasına taşınan Halfeti ÇATOM'da biçki-dikiş kursu açılmış olup devam etmektedir.

Activities related to the social and economic components of the project are being carried out in line with the requests coming from citizens. Corresponding activities include new farming-agriculture practices as greenhouse farming, mushroom culture, beekeeping and fish hatching; household income generating activities such as canned food making, beekeeping, poultry farming, etc.; skill building in young people in the fields of tile mastership, English courses, etc.; and other social activities including chess, painting and instrument playing courses. As the latest example of activities in this line, Halfeti ÇATOM just moving to its new building in Karaotlak has started a cutting-sewing course.

Proje uygulanmasında yeniden yerleşim kaygıları nedeniyle vatandaşlar tarafından bugüne kadar ikinci planda görülen toplumsal destek programları, bundan sonra yeni yaşama uyum ve kırsal-kentsel kesimler arasında entegrasyon odaklı olarak 2001 yılında daha yoğun şekilde sürdürülecektir.

Citizens have thus far regarded social support programs as secondary under the pressure of concerns relating to resettlement. But this tendency is now changing and these programs will continue with further momentum in 2001 focusing mainly on the issues of adaptation to a new life and integration between rural and urban sections.

“Mardin’de Katılımcı Kentsel Rehabilitasyon” Projesi Başladı

Participatory Urban Rehabilitations Project in Mardin

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (BMKP)’nın desteklediği; GAP İdaresi’nin koordinasyonu ve yönetiminde, İstanbul Teknik Üniversitesi tarafından yürütülecek olan “Mardin’de Katılımcı Kentsel Rehabilitasyon Projesi” ile BM Örgütünün “Uluslararası Yoklukla Mücadele Günü” dolayısıyla yayımladığı “Herkes İçin Daha İyi Bir Dünya” raporu 17 Ekim 2000 tarihinde Mardin’de açıklandı.

Birleşmiş Milletler UNDP Türkiye Daimi Temsilcisi Alfredo Witschi Cestari’nin, İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Gülsün Sağlamer’e, GAP İdaresi Başkan Yardımcısı Kaya Yaşınok’un katıldığı toplantıya ilgili kurum ve kuruluşlar ile sivil toplum örgütlerinden de yetkililer katıldı.

Mardin Participatory Urban Rehabilitation Project” will be carried out by Istanbul Technical University under the coordination of the GAP Administration and with the support of UNDP. The document for this project and the report “A Better World for All” published by the UN, were presented to the public in Mardin on November 17th 2000, the “International Day for Fighting Poverty”.

The meeting organized for this purpose was attended by Alfredo Witschi Cestari, UNDP’s Resident Representative in Turkey; Prof. Gülsün Sağlamer, President of Istanbul Technical University; and GAP Deputy President m. Kaya Yaşınok as well as representatives from relevant organizations and agencies.

This rehabilitation project is one of the projects under the umbrella program titled “Reduction of Disparities and Strengthening Regional Development in the GAP Region” supported by UNDP. A protocol on the project was signed in December 2000 by the UNDP, Istanbul Technical University and GAP Administration..

The project will be in implementation for 18 months with a grant from the Swiss Development Cooperation (SDC) amounting to 350,000 US dollars. The project envisages the development of an urban rehabilitation plan for the central city of Mardin. It is expected that the project will enable Mardin to reap the benefits of its historical and cultural richness, generate further income opportunities for its people and end up with a guide and strategy for an urban rehabilitation plan. The project

Mardin

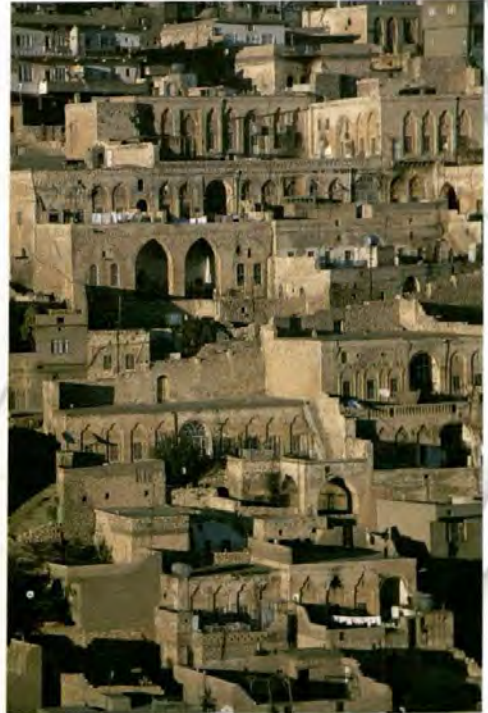
"1972 yılında Mardin'den ayrıldığını ve Mardin'e dönmesinin uzun yıllar aldığını" belirten değerli şair ve yazar Murathan Mungan'ın tekrar Mardin'e gelerek katılımcılar ve Mardinliler için bir konuşma yapması, günün başka bir ilgi çekici tarafını oluşturdu. Kalbinin ve kaleminin hep Mardin'de olmasına rağmen, ilk kez kendi sesiyle Mardinlilere seslenebildiğini belirten Mungan, Uluslararası Yoksullukla Mücadele Günü'nün, kültür zenginliğiyle bilinen Mardin'de yapılmasını bir ironi olarak değerlendirdi.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) tarafından desteklenen ve halen devam eden "GAP Bölgesi'ndeki Eşitsizliklerin Azaltılması ve Bölgesel Kalkınmanın Güçlendirilmesi" adlı Şemsiye Programı'nın bir faaliyetini oluşturan "Mardin'de Katılımcı Kentsel Rehabilitasyon Projesi"ne ilişkin bir Protokol, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (BMKP) ve İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) arasında Aralık 2000 tarihinde imzalamıştı.

İsviçre Kalkınma ve İşbirliği Kuruluşu'nun 350.000 ABD doları tutarındaki hibesi ile 18 aylık bir sürede uygulanacak olan proje, Mardin kent merkezi için bir kentsel rehabilitasyon planının geliştirilmesini öngörmekte. Projenin amacı; Mardin ilinin tarihi ve kültürel zenginliklerinden yararlanmayı sağlayacak ve Mardin halkı için uygulanması mümkün gelir getirici fırsatlar yaratacak Mardin şehir merkezi kentsel rehabilitasyon planı için bir kılavuz ve uygulama stratejisi geliştirmektir. Proje, kentsel rehabilitasyon planlamasında katılımcı mekanizmaların yaratılması üzerinde odaklaşacak, ulusal ve uluslararası düzeydeki ilgi grupları ile ilgili diğer tarafların proje uygulamasına ve finansmanına katılmalarını kolaylaştıracak nitelikte öncü bir yapıda olup, Şubat 2001 itibarıyla Mardin'de uygulanmaya başlanmıştır.

will focus on the creation of participatory mechanisms in urban rehabilitation planning. February 2001 was the starting date of this project, which is a leading one in terms of facilitating the contributions of interested parties into implementation of activities.

An interesting event of the day was the presence of well-known poet and writer Murathan Mungan who said that he "left Mardin in 1972 and it took many years to come back again". Mungan said that though his heart and pen had always been in Mardin, this was the first occasion that he could directly speak to the people of Mardin. Mungan further noted that it was rather ironic to hold the "International Day for Fighting Poverty" in a city like Mardin known for its cultural richness.

Mardin

Zeugma'da Konservasyon Çalışmaları Devam Ediyor

Conservation Works Continue in Zeugma

Zeugma'da, GAP İdaresi'nin koordinasyonunda, Packard Humanities Institute'nün finansmanıya, Kültür Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün izin ve denetiminde Gaziantep Valiliği ve Birecik A.Ş.'nin katkılarıyla, Oxford Arkeoloji Birimi'nin kazı alanındaki profesyonel yönetiminde başlatılan, çok uluslu kazı ve kurtarma çalışması 04 Ekim 2000 tarihinde tamamlandı.

Kazılar sırasında ortaya çıkarılan tüm eserlerin konservasyonu ve restorasyonunu işini Centro di Conservazione Archeologica (C.C.A.)'dan Dr. Roberto Nardi

The multi-national excavation and rescue work at the antic city of Zeugma was completed on 4 October 2000. Upon the permission granted by the General Directorate of Museums and Monuments of the Ministry of Culture and under the coordination of the GAP Administration, the excavation and rescue work was managed by the Oxford Archaeology Unit with assistance from the Governorate of Gaziantep and Birecik A.Ş.

A team composed of Italian and Turkish specialists undertook the task of conservation and restoration

Gaziantep Müzesi'nde laboratuvar çalışmaları

Laboratory works at Gaziantep Museum

başkanlığında, İtalyan ve Türk uzmanlardan oluşan bir ekip üstleniyor. Söz konusu ekip, kazı çalışmaları sürerken, mozaik, duvar resmi ve yapı kalıntıları gibi buluntuların in-situ konservasyonunu (yerinde koruma) gerçekleştirmişti.

Kazılar sırasında ele geçirilen yüzlerce metal, taş, seramik, cam gibi küçük buluntular kazı evindeki depoya, "Europa'nın Kaçırılışı", "Eros ve Psyche" ve "Üç Kadın" mozaikleri de vazgeçilmez öneme sahip olduklarından kazı alanından kaldırılarak kazı evindeki laboratuara taşınmıştır. Eserlerin ve mozaiklerin konservasyonu ve restorasyonunun tamamlanabilmesi için Ekim 2000'den sonra da çalışmalara devam edilmiştir. Kazı alanından taşınan üç mozağin ve 215 adet demir ve bronz, 268 adet taş eserin restorasyon ve konservasyonu 16 kişiden oluşan uluslararası bir konservasyon ekibi tarafından 2000 yılı sonuna kadar tamamlanmıştır.

Ocak 2001 tarihinden itibaren de, 6 kişiden oluşan konservasyon ekibi, 683 adet sikke, demir ve bronz eserin konservasyonu ve restorasyonunu tamamlamıştır. Söz konusu ekip geri kalan eserlere yönelik çalışmalarına devam etmektedir.

for all finds obtained during excavations. This team was headed by Dr. Roberto Nardi from Centro di Conservazione Archeologica (CCA). While excavation works continued, this team was engaged in the in-situ conservation of such finds as mosaics, frescoes and other remains.

Hundreds of small finds such as metallic pieces, ceramics, glasses, etc. were moved to the storehouse at the excavation site while the mosaics "Abduction of Europa", "Eros and Psyche" and "Three Women" were transferred to the laboratory of the excavation site for their specific value and significance. Activities went on after 4 October 2000 as well in order to complete the conservation and restoration of finds. Restoration and conservation works on 3 mosaics, 215 iron and bronze and 268 stone made pieces were thus completed until the end of 2000 by an international team composed of 16 professionals.

Another team composed of 6 specialists started work in January 2001 and completed restoration and conservation works of 683 pieces consisting of coins and iron and bronze articles. The team is presently working on the remaining finds.

Tarım Haftası 2001 Etkinlikleri

Agriculture Week 2001 Activities

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ve TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası'nın ortaklaşa düzenlemiş oldukları "Her Yönüyle GAP - Neler Yapıldı? Neler Yapılamadı? Neler Yapılmalı?" adlı sempozyum 8-9 Ocak 2001 tarihleri arasında Ankara'da gerçekleştirildi.

Sempozyumda açılış oturumuna Tarım ve Köyişleri Bakanı Prof.Dr. Hüsnü Yusuf GÖKALP, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanı Dr. İ.H. Olcay ÜNVER ve TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Prof.Dr.Gürol ERGİN katıldı.

On January 8th-9th 2001 the symposium "GAP: What Has Been Done, What Has Not Been Done and What Must Be Done" was held in Ankara. The symposium was jointly organized by the GAP Administration and the Chamber of Agricultural Engineers.

Participating in the opening session were by Hüsnü Yusuf Gökalp, Minister of Agriculture; GAP President Dr. İ.H. Olcay Ünver; and Prof. Gürol Ergin, President of the Chamber of Agricultural Engineers.

Sempozyuma 9.Cumhurbaşkanı Sayın Süleyman DEMİREL ve siyasi parti temsilcileri de katılarak GAP, tarımsal gelişmeler ve benzer konularda görüşlerini kamuoyuna aktarma fırsatı buldu. Sempozyumda 5 ayrı oturumda, "GAP'teki Planlama Çalışmaları", "Sivil Toplum Kuruluşları ve GAP", "Kamu ve Özel Sektör Yatırımlarının Değerlendirilmesi", "Siyasi Partiler ve GAP", "Bölgesel Kalkınma Projeleri için Yönetim Modeli Seçenekleri" konuları tartışıldı.

Milli Kütüphane Toplantı Salonu'nda gerçekleştirilen panele 22 panelist, 9 konuşmacı ve çok sayıda dinleyici katıldı.

Süleyman Demirel, 9th President of the Republic and the leaders of political parties also attended the symposium to share their opinions on developments in the field of agriculture and other relevant issues. Discussion were held in five different working groups under various headings such as "Planning Work in GAP", "Civil Society Organizations and GAP", "Evaluation of Investments by the Public and Private Sector", "Political Parties and GAP" and "Options for a Management Model in Regional Development Projects."

The symposium was hosted at the conference Hall of the National Library. A large audience attended including 9 speakers and 22 panelist.

SU DÜNYASI

WATER WORLD

Dünya Su Konseyi Genel Kurulu

2. Toplantısı Marsilya'da Yapıldı

Second General Assembly Meeting of WWC Held in Marseilles

Dünya Su Konseyi (WWC)'nin 19 Ekim 2000 tarihinde Fransa'nın Marsilya kentinde yapılan 2.Genel Kurul Toplantısı'nda 39 aday üye arasından Türkiye'den; GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanı **Dr.Olcay Ünver**, DSI Genel Müdürü **Prof. Dr.Doğan Altınbilek** ve Ana-kültür Başkanı **Ceylan Orhun**'un da bulunduğu 20 üye Güvernörler Heyeti'ne seçildi. 48 farklı ülkeden 206 üyesi bulunan Konsey'de Türkiye 29 üye ile Fransa'dan sonra en kalabalık grubu oluşturmaktadır. Bu sayının 41'e yükseltilmesi için gerekli çalışmalar yürütülüyor.

18 Ekim 2000 tarihinde açılışını Dünya Su Konseyi'nin Başkanı Dr.Mahoud Abu-Zeid'in yaptığı "Dünya Su Vizyonu ve Dünya Su Konseyi İçin İzlenecek Yol" başlıkları altında teknik oturumlar gerçekleştirildi. Teknik oturumlarda; GAP İdaresi Başkanı Dr.Olcay Ünver "Uluslararası, Ulusal ve Bölgesel Entegrasyon" konulu bir sunuş ve GAP Bölgesel Kalkınma Planı Proje Yöneticisi Dr.Yavuz Ege "Güneydoğu Anadolu Projesi ve Türkiye'de Bölgesel Planlamaya Yeni Yaklaşımlar" konulu bir sunuş yaptı.

Merkezi Fransa'nın Marsilya kentinde bulunan Konsey çalışmalarını kendi bünyesinde oluşturduğu 7 farklı komite ile sürdürmektedir. Bu komitelerden biri olan Finans Komitesi Başkanlığını, Ağustos 1998 tarihinden itibaren yürüten Dr. Olcay Ünver 20 Ekim 2000 tarihinde yapılan 9.Güvernörler Heyeti Toplantısında Genel Sayman seçilmiştir. Genel Sayman, Konseyin en üst yönetimini oluşturan 4 kişilik Büro'nun (Başkan, 2

The World Water Council (WWC) held its second General Assembly meeting in Marseilles on October 19, 2000. At the meeting, GAP President Dr. Olcay Ünver, DSI (State Hydraulic Works) General Director Prof. Doğan Altınbilek and Ana-kültür President Ceylan Orhun were elected to the Board of Governors of the Council among 39 candidates. In the Council, which has 206 members from 48 different countries, the members from Turkey form the second largest group after France with a total of 29 members. Efforts are presently being made to raise this number to 41.

Council President Dr. Mahmoud Abu-Zeid made an opening speech on October 18TH and then technical sessions were held under the general title "World Water Vision and the Path to be Followed by WWC". Presentations in these technical sessions included that of Dr. Ünver on "International, National and Regional Integration" and GAP Project Manager Dr. Yavuz Ege's presentation on the "Southeastern Anatolia Project and New Approaches to Regional Planning in Turkey."

The Council has its headquarters in Marseilles, France and it conducts its activities through 7 different committees. GAP President Dr. Ünver was the Chair of the Finance Committee since August 1998 and he was elected as the Treasurer of the Council at the 9th meeting of the Board of Governors on October 20, 2000. The Treasurer is the member of a 4 member Bureau as the highest organ of the organization (The President, 2 Deputy

Dünya Su Konseyi'nin misyonu;

Dünyada su ile ilgili konularda duyarlılık yaratmak üzere Mart 1996'da kurulan Dünya Su Konseyi'nin temel misyonu; üst karar alıcıları içerecek biçimde küresel, bölgesel ve yerel düzeylerde su konusunda ortak bir bilinç yaratarak, etkin korumaya, kalkınmaya, planlamaya ve yönetim geliştirmeye ve çevresel sürdürülebilirlik çerçevesinde suyun tüm boyutları ile dikkate alınmasını sağlamaktır.

Mission of WWC:

The basic mission of the WWC established in March 1996 is to build world-wide awareness on water related issues, to create a joint approach to water resources at global, regional and local levels so as to involve senior decision makers; to promote effective protection, development, planning and management policies; and to incorporate water resources management to the issues of environmental sustainability.

Dünya Su Konseyi'nin amacı:

Yerel, bölgesel ve global önemi olan kritik su konularını belirlemek; her seviyede bu konularla ilgili bilinci artırmak, forumlarla su kaynakları konusunda ortak, stratejik bir su vizyonuna ulaşmak; kuruluşlara ve karar yapıcılara çevre, sosyal cinsiyet konularında eşitliğe dayanan fikir alışverişini sağlamak ve sınır aşan sularda bulunan uyumsuzlukların çözümüne katkıda bulunmaktır.

Objective of WWC

To identify water issues of local, regional and global importance; to raise the level of awareness at all levels on these issues; to reach a common strategic vision on water resources through international forums; to exchange international information and experience on environmental, social and gender issues; and to contribute to the settlement of disputes regarding trans-boundary waters.

Dünya Su Konseyi'nin Türkiye'deki Etkinlikleri:

19 Mart 2001, İstanbul.
"Büro ve Yönetim Kurulu Toplantısı"

20-21 Mart 2001, İstanbul.
"10.Governörler Heyeti Toplantıları"

22 Mart 2001, Ankara.
"Dünya Su Günü Kutlaması"

23 Mart 2001, Şanlıurfa.
"Dünya Su Günü Kutlaması"

WWC's Activities in Turkey

March 19, 2001, İstanbul.
Meeting of the Bureau and Executive Board

March 20-21 2001, İstanbul.
10th Meeting of the Board of Governors

March 22, 2001, Ankara.
"World Water Day Celebrations"

March 23, 2001, Şanlıurfa.
"World Water Day Celebrations"

Başkan Yardımcısı ve Genel Sekreter (Secretary) üyesidir. Dr. Ünver'in önerisi ile Yeni Governorler Heyeti'nin ilk toplantısının 22 Mart 2001 Dünya Su Günü'nde Türkiye'de yapılması kabul edilmiştir.

Dünya Su Konseyi üç yılda bir; hayati bir kaynak olan su konusunda ülkeleri ve ilgili kuruluşları harekete geçirmek amacıyla Dünya Su Forumu düzenlemektedir. Bundan önceki iki Forum Kahire ve Lahey'de yapılan Dünya Su Forumu'nun üçüncüsü Mart 2003'te Japonya'nın Tokyo kentinde ve dördüncüsü ise Mart 2006'da Kanada'nın Montreal kentinde yapılacaktır.

Dr. Ünver WWC Genel Kurulunda

Dr. Ünver at WWC General Assembly

Presidents and the Treasurer). Upon Dr. Ünver's proposal it was decided to hold the first meeting of the newly elected Board of Governors in Turkey on March 22, 2001 on the occasion of the World Water Day.

"World Water Forum" is a triennial activity of the WWC designed to mobilize countries and relevant organizations on questions related to water as a vital resource for human life. The first two forums were held in Cairo and La Hague. The third and fourth Forums are scheduled, respectively, for Tokyo in March 2003 and Montreal in March 2006.

Dünya Su Konseyi

18-21 Mart 2001 İstanbul

haber

World Water Council
18-21 March 2001 Istanbul

ÜNİYA SU KONSEYİ (WWC) 10. GÜVERNÖRLER HEYETİ TOPLANTISI İSTANBUL'DA YAPILDI

WWC 10. Güvernörler Kurulu toplantısı 20-21 Mart 2001 tarihlerinde İstanbul,

The Marmara Oteli'nde yapılmıştır. Güvernörlerin büyük çoğunluğunun katılımıyla yapılan toplantının başında WWC Başkanı, Mısır Su Kaynakları ve Sulama Bakanı Dr. Mahmoud Abu-Zeid;

Türkiye'nin Konsey'de en geniş katılım ile yer alan ülkelerden biri olduğunu ve başlangıçtan itibaren Konsey'i ağırlıkla desteklediğini ifade etmiştir.

WWC'nin etkinlikleri içerisinde Dünya Su Forumlarının önemine değinen Abu-Zeid, forumların, Konsey'in düzenlediği; önemli su konularına ilişkin bilinç artıran, kamuoyunu bilgilendiren ve ilgili tüm paydaşların katılımını sağlayan, en önemli etkinliği olduğunu belirtmiştir. Bilindiği gibi, ilk Dünya Su Forumu 1997 yılında Marakeş'te, ikincisi Lahey'de düzenlenmiştir. Üçüncü Dünya Su Forumu 2003 yılında Japonya-Kyoto'da, dördüncüsü de Kanada-Montreal'de olacaktır.

WWC Genel Saymanı Dr. Olcay Ünver, Kurul toplantısında yaptığı konuşmada, GAP İdaresi ve DSI Genel Müdürü Prof. Dr. Doğan Altınbilek adına Güvernörlere "hoşgeldiniz" demiştir. Dr. Ünver: "Türkiye WWC 10. Güvernörler Kurulu Toplantısı'na ev sahipliği yapmaktan mutlu ve gururludur. Türkiye aynı zamanda Dünya Su Günü resmi kutlamaları, Teknik Konferanslar ve Güneydoğu Anadolu'ya bir teknik gezi düzenlemiş olmanın ayrıcalığını yaşamaktadır" demiştir.

10th BOARD OF GOVERNERS MEETING OF WWC HELD IN İSTANBUL

WWC 10th Board of Governors meeting held in Istanbul between 20-21 March 2001.

"Turkey is one of the largest member countries of the Council", added Dr. Mahmoud Abu-Zeid in his opening remarks of the Board of Governors. "Turkey has been an ardent supporter of the World Water Council since its inception."

The World Water Council has organized the First World Water Forum in Marrakech, in 1997, The Second World Water Forum in The Hague, the Third World Water Forum shall be held in Kyoto, Japan in 2003. The Fourth World Water Forum will take place in Montreal, Canada in 2006.

"These Forums are among the main events organized by the Council to raise awareness of major world water issues, inform the public and increase the participation of the stakeholders," declared Dr. Abu-Zeid.

The Treasurer of the World Water Council, Dr. Olyac Ünver welcomed the members of the Board of Governors of WWC on behalf of GAP Administration and his co-host Professor Doğan Altınbilek, the Director General of DSI.

Turkey has embarked on an ambitious water development program to meet the needs of its population and the environmental sustainability. "Turkey is proud and happy to host the 10th Meeting of the Board of Governors of the World Water Council.

WWC Güvernörleri Harran'da

İstanbul'daki WWC Güvernörler Heyeti toplantısı dolayısıyla düzenlenen basın toplantısı

İngilizce Resim Altyazısı

İngilizce Resim Altyazısı

Dr. Ünver sözlerine şöyle devam etmiştir: "Türkiye su kaynaklarını rasyonel bir yaklaşımla ve halkının yararına geliştiren ülkelerden biridir. GAP çerçevesindeki sosyal kalkınma, sektörler arası entegrasyon, cinsiyet dengeli, çevreye ve kültürel mirasa duyarlı programlar WWC vizyonu ilkeleri için tam bir örnek oluşturmaktadır."

DSİ Genel Müdürü ve WWC Güvernörü Prof. Dr. Doğan Altınbilek yaptığı konuşmada WWC Güvernörler Kurulu'na, 22 Mart'ta Ankara'daki Dünya Su Günü etkinliklerine katılacağı ve GAP'ı incelemek üzere Şanlıurfa'yı ziyaret edeceği için teşekkürlerini ifade etmiştir. Prof. Altınbilek, Türkiye'nin 1950'lerden itibaren su kaynaklarını geliştirme konusunda etkin bir gayret içinde bulunduğunu, DSİ'nin bu gayreti sürdüren başlıca kuruluş olduğunu belirtmiştir. Yarı kurak bir iklime sahip olan Türkiye için barajların yaşamsal bir öneme sahip olduğunu ifade eden Prof. Altınbilek, Türk mühendisleri tarafından Türk finansmanı ile inşa edilen Atatürk Barajı ve hidroelektrik santralinin bölgenin ve ülkenin refahına hizmet eden en önemli yatırımlardan biri olduğunu sözlerine eklemiştir.

PROF.DR.DOĞAN ALTINBILEK WWC İLETİŞİM KOMİTESİ BAŞKANI, DR. ÜN- VER FAS BÜYÜK SU ÖDÜLÜ SEÇİCİ KURULU ÜYESİ

Dünya Su Konseyi (WWC) Güvernörler Heyeti'nin İstanbul'da yaptığı toplantılarda WWC Genel Saymanı ve Güvernörü, GAP İdaresi Başkanı Dr. Olcay Ünver;

Fas Hükümeti tarafından tesis edilen "Kral Hasan II Dünya Büyük Su Ödülü" seçici kuruluna WWC'yi temsil eden seçilmiştir.

Öte yandan yine aynı toplantılar sırasında WWC Güvernörü, DSİ Genel Müdürü Prof.Dr. Doğan Altınbilek WWC İletişim Komitesi Başkanlığı'na getirilmiştir.

WWC GÜVERNÖRLERİ ANKARA'DAKİ "DÜNYA SU GÜNÜ KUTLAMALARI"NA KATILDI VE GAP BÖLGESİNDE İNCELEMELER YAPTI

10. Güvernörler Kurulu toplantısı nedeniyle İstanbul'da bulunan WWC yöneticileri 22 Mart 2001 günü

Turkey is privileged also to organize the formal celebration of World Water Day and a Technical Conference and study tour Program in South Anatolia", explained Dr. Olcay Ünver, Treasurer and Governor of the World Water Council.

Dr. Olcay Ünver added "Turkey is among the countries that try to develop its water resources for the benefit of its people in a rational manner and what we are doing in GAP is in line with, and is a concrete example of the principles of the vision of the WWC; among which he added, were programs for social development, intersectoral integration, gender, environment and cultural heritage."

Professor Doğan Altınbilek, General Director of DSİ and Governor of WWC stated that "I add my thanks to the World Water Council for the participation in World Water Day activities in Ankara on March 22 and later visit to Şanlıurfa to inspect.

GAP Turkey has made an impressive effort to develop its water resources since the 150's, and DSİ has been the main organization in this development of efforts. For Turkey, which has a semi-arid climate, Dams are of vital importance, Atatürk.

Dam and Hydropower Plant, which was built by national funds and by Turkish engineers signify these investments, which serve toward the wealth of the region and nation."

PROF. DOĞAN ALTINBILEK HEADS THE COMMUNICATION COMMITTEE OF WWC WHILE DR. ÜNVER BECOMES MEMBER TO THE ELECTION BOARD FOR KING HASAN II WATER PRIZE

At the Istanbul meeting of the Board of Governors of the World Water Council (WWC), Council Governor and Treasurer Dr. Olcay Ünver, President of GAP Administration, was also designated as the WWC representative member to the Election Board for King Hasan II Water Prize established by the Government of Morocco.

DSİ (State Hydraulic Works) Director General Prof. Doğan Altınbilek was designated, during the same Board meeting, as the Head of the Communication Committee of WWC.

WWC GOVERNORS TOOK PART IN "WATER DAY CELEBRATIONS" HELD IN ANKARA AND CONDUCTED OBSERVATIONS IN THE GAP REGION

WWC Governors first gathered in Istanbul for the 10th meeting of the Board of Governors. Governors took part in celebrations organized in Ankara on March 22 by the General Directorate of DSİ. This activity also included a visit to the art gallery where paintings of children on water were displayed.

WWC Büro Toplantısı, (İstanbul, 2001)

WWC Bureau Meeting (İstanbul, 2001)

WWC Güvernörleri İstanbul Toplantısı

Meeting of the WWC Board of Governors, Istanbul

DSİ Genel Müdürlüğü tarafından Ankara'da düzenlenen kutlamalara katılmışlar ve bu olay dolayısıyla yapılan resim yarışmalarına katılan öğrencilerin resimlerinden oluşan sergiyi de gezmişlerdir.

23 Mart tarihinde Şanlıurfa'ya giden güvernörler, Atatürk Barajı tesislerinde incelemelerde bulunmuşlar ve GAP İdaresi Başkanı Dr. ÜNVER, DSİ Genel Müdürü Prof. ALTINBILEK ile WWC Güvernörü Ceylan ORHUN'dan birer brifing almışlardır. 24 Mart günü Harran, Yakubiye ÇATOM ve Şanlıurfa GAP-GİDEM'i ziyaret eden HEYET, Harran'da Sulama Birlikleri yöneticileriyle görüşmelerde bulunmuşlardır.

WWC TÜRKİYE'DE MERKEZ AÇIYOR

WWC Güvernörler Kurulu 20 Mart 2001'de İstanbul'da yaptığı toplantıda Türkiye'de bir merkez açılmasına karar verdi.

WWC'nin Kanada (Montreal), Mısır (Kahire) ve İtalya(Bari)'da bölgesel merkezleri bulunmakta. Türkiye'de açılacak olan Merkez, Konsey'in ilk tematik bürosu olacak. "Sektörlerarası entegrasyon ve katılımcılık" teması ile ilgili çalışmalar yürütmesi öngörülen Merkez Ankara'da açılacak ve sponsorluğunu GAP İdaresi Başkanlığı ile DSİ Genel Müdürlüğü yapacak.

Güvernörler Kurulu Toplantısında GAP İdaresi Başkanı Dr. Olcay Ünver ve DSİ Genel Müdürü Prof. Dr. Doğan Altınbilek birer konuşma yaparak Merkez'in kurulma gerekçesini açıkladılar ve merkezin kurulması Güvernörlerin olumlu görüşü ve oybirliği ile kabul edildi.

WWC Türkiye Merkez'inin amacı; WWC Su Vizyonunu eyleme geçirecek çalışmaları yürütmek ve su kaynaklarını kalkınma için geliştiren az sayıda ülkelerden biri olarak, Türkiye'nin özellikle GAP ile sunduğu insani gelişme felsefesine dayalı, eşit, adil, cinsiyet dengeli kalkınma modeli, suyun etkin kullanımı, sosyal yapıya, çevreye ve kültür varlıklarına duyarlı yaklaşım ve uygulamaları yansıtan, daha da geliştiren çalışmalar yürütmek olacak.

The WWC Governors arrived Şanlıurfa in the GAP Region on March 23 to conduct observations on the Atatürk Dam. Here, the Board Members were briefed by GAP President Dr. Ünver, DSİ Director Prof. Altınbilek and WWC Governor Ceylan Orhun. On 24 March, Governors visited the ÇATOM of Harran-Yakubiye and GAP-GİDEM in Şanlıurfa. There were also interviews with the managers of irrigation districts in Harran.

Stating their opinions and impressions following the tour, many WWC Governors agreed that the GAP was a perfect example for the world as a development project based on water resources.

WWC Establishes First Thematic Bureau in Turkey ISTANBUL, TURKEY, MARCH 21, 2001

At its 10th Board of Governors meeting in Istanbul this week, the World Water Council (WWC) Board of Governors moved to open its first thematic bureau in Turkey, focusing on the theme of intersectoral integration and participation. The WWC already operates three bureaus based on geographic regions: Cairo, Egypt (North Africa and Middle East), Montreal, Canada (Western Hemisphere), and Bari, Italy (Euro-Mediterranean). The Southeastern Anatolia Project (GAP) Regional Development Administration, and the State Hydraulic Works (DSİ) will serve as co-sponsors of the new Ankara-based bureau.

GAP Administration President Dr. Olcay Ünver, and DSİ General Director Prof. Dr. Doğan Altınbilek, both members of the WWC Board of Governors, spoke on behalf of the establishment of a thematic bureau in Turkey, which was approved unanimously by the Board.

In this presentation, Dr. Ünver said "Turkey is among the countries that try to develop its water resources for the benefit of its people in a rational and equitable manner, and what we are doing in GAP is in line with, and is a concrete example of the principles of the vision of the WWC." Dr. Ünver added that the GAP Project includes programs for social development, intersectoral integration, gender in development, environment, and the preservation of cultural heritage.

The new bureau will help secure funding for current and future projects related to its principal themes, facilitate intersectoral dialogue, promote participatory approaches in development - especially in participatory irrigation management - and will produce periodic reports, newsletters, and issue briefs. With co-sponsorship by the GAP Administration and DSİ, the bureau will be able to utilize these agencies' broad stakeholder networks.

T.C.
BAŞBAKANLIK
GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ
BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

MERKEZ : Willy Brandt Sokak No: 5 Çankaya 06680 ANKARA
Tel : (0.312) 442 23 24 (Pbx) • Fax : (0.312) 440 13 84 • e-mail: gap@gap.gov.tr • Internet: www.gap.gov.tr

BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ : Şanlıurfa Tüneli Çıkış Ağızı, P.K. 155, 63000 ŞANLIURFA
Tel: 90 (414) 314 17 50 • Fax: 90 (414) 313 50 73 • e-mail: bolge@urfa.gap.gov.tr